

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

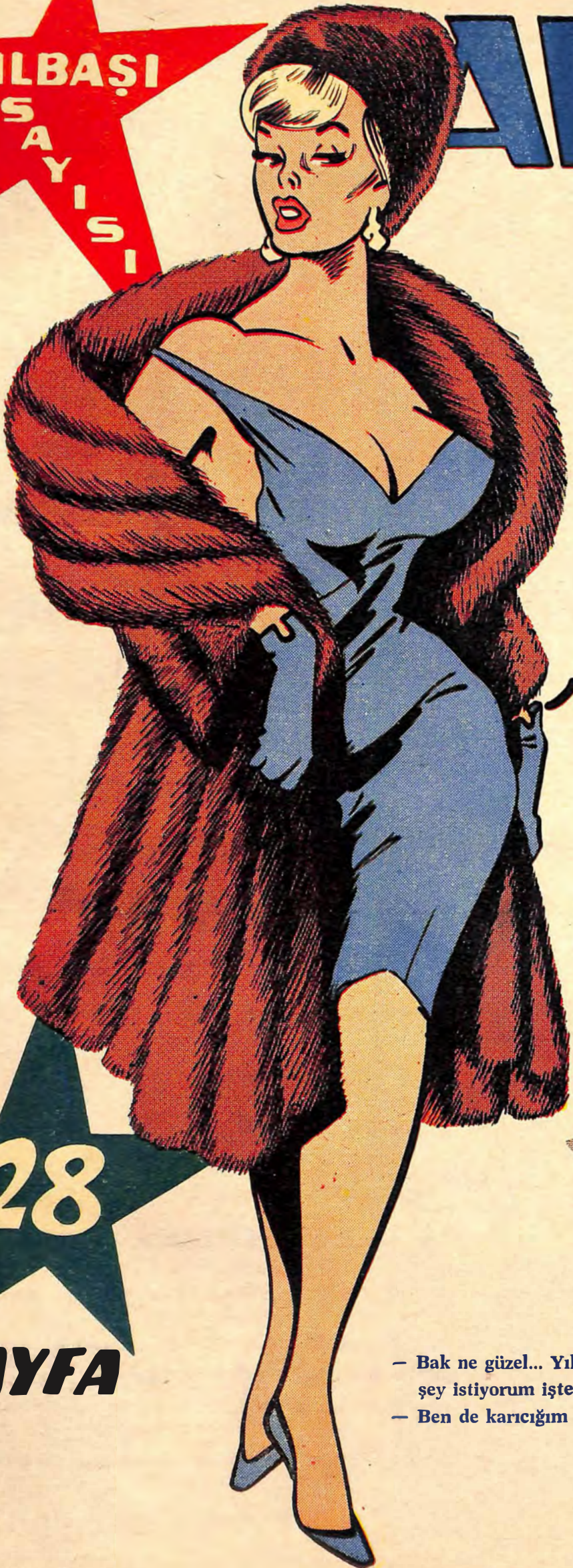
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

YILBAŞI
SAYISI

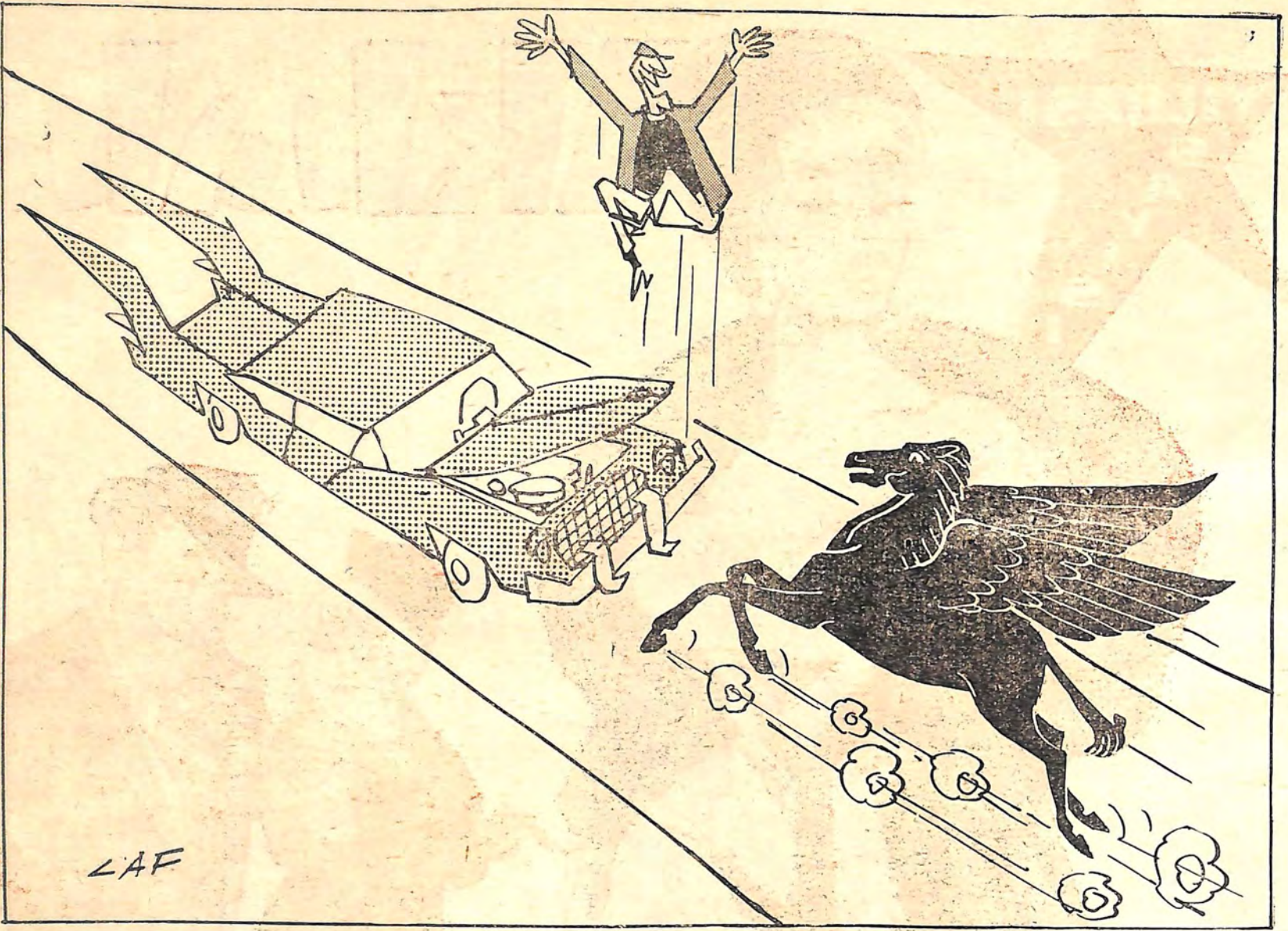
Akhaha

28
SAYFA

- Bak ne güzel... Yılbaşı gecesi böyle bir şey istiyorum işte...
- Ben de karıcığım !...

— 1001 RİYA

— Yaşasın!.. MOBİL gene imdada yetişti!

AK. 218

Reklâmlar için en iyi vasıta Gazete ve Dergilerdir.

*Gazete ve Dergiler için de en güvenilir aracı
Yeni açılan Erzurum ve Diyarbakır Şubeleriyle*

Basın ilân Kurumu'dur.

GENEL MÜDÜRLÜK : İSTANBUL, Türk Ocağı Cad. No. 1 Kat 3
Telefon : 22 43 84 — 22 43 85

ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : İSTANBUL, Türk Ocağı Cad. No. 1 Kat 3

ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : ANKARA, Ulus İşhanı «E» Bloku Kat 3
No. 41 Telefon : 10 58 17 — 10 57 87

ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : İZMİR, İkinci Kordon Mimar Kemalettin
Cad. Küçük Kardıçalı Han Telefon : 23911

TELGRAF: BASINKURUMU

ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : ADANA, Abidin Paşa Cad. Remo İşhanı
No. 46

ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : BURSA, İnönü Cad. Aysan Han No. 28
Telefon : 2552

ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : DİYARBAKIR, İnönü Cad. İşmenhan
kat 2, No. 22

ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : ESKİŞEHİR, Porsuk İşhanı Kat 2 No. 1

ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : ERZURUM, Belediye Binasında.

ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : KONYA, Müze Caddesi İşçi Sigortaları İşhanı
kat 2 No. 8 Telefon : 1880 - 75

ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : ZONGULDAK, Amele Birliği Pasajı No.
15/16 Telefon : 2038

Basın - 20259 - 219

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :

Yusuf Ziya Ortaç

-SAHİBİ :

Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :

Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Şemsi Belli, Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Hüseyin Korkmazgil, Burhan Esen, Yaşar Özen, Kenan Akıncı, Baha Oral, Rauf Ulukut.

ÇEVİRGİN AİLESİ :

Vâ - Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Güliden Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ :

Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Nihar Tülek, Cafer Zorlu, Bülent Seren, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinççağ.

#

Yazı işlerini fiilen idare eden :

Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :

Ercan Matbaası

Kapak baskısı :

Şaka Matbaası

#

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllık 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Flatı : 100 kuruştur.

IDARE YERİ :

Dıvanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10

Daire : 3.

Telefon : 22 18 11

İLÂN FIATI :

Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

Cilt : 3 — Sayı : 74

27 Aralık 1962

YIL : 41

#

Bu gazete Basın ahlakı Yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Bir yumruk

İNÖNÜ dolmuştu. Onbeş yıl Başbakanlık bu, dolmaz mı insan?..

Kaç kere, boğazına kadar gelen öfkeyi yuttu. Bir, iki, beş, on... Ve bir gece, masaya bir yumruk indi: Tabakları sarsan, kadehleri sarsan bir yumruk.

Bu masa, Atatürk'ün masasıydı! İnönü haksızdı elbet. İnönü öfkesini yenecekti elbet. İnönü yumruğunu sıkacak, ama vurmayacaktı elbet!

Neden mi?..

Atatürk, artık kırık kaburgalarıyla at üstünde savasan o insan üstü masal kahramanı değildi de ondan.. Artık o, içindeki derdi değil, içindeki dert onu yeniyordu da ondan!

Aradan geçen aylar. İki elin parmaklarıyla sayılacak kadar azdır. Ölümsüz ölünün arkasından akan göz yaşlarında, tek teselli ısıltısı İnönü'nün sağ olusuydu. Bütün yazarlar, onun uğrunda, kalemlerini kınlarından sıyırdılar. Ata'sını kavbedenler onun çevresinde toplanacaktı. Bu topluluğun içinde. Lozan anlaşması için «böyle ma'lûl bir kafadan böyle ma'lûl bir muahede çıkar» diyen insafsız Hüseyin Cahit bile vardı... Serbest Fırka kurucusu Kâzım Karabekir bile vardı... Ali Fuat Cebesoy

bile vardı... Refet Paşa bile vardı!

Yalnız iki kişi yoktu «Millî Şef» - imizin kadrosunda: İçişleri Bakanı Şükrü Kaya ile Dışişleri Bakanı Tevfik Rüştü...

İkinci Cumhurbaşkanı'nın birinci kabinesini onlarsız kurdu Celâl Bayar!

Bu yumruk bir yıl önce sofraya inen yumruğun devam eden sarsıntıydı!

Üçüncü yumruğun, biraz sonra, Atatürk'ün son başbakanına indiğini gördük: Celâl Bayar, koltuğunu - kendisini çocuklaştıran bir izzetli nefes acısıyla ağılıyarak- Refik Saydam'a bıraktı!

Artık, bakanlarıyla, mebuslarıyla, genel sekreterleriyle bir «kalem efendisi politikacılar» çağına girmişti...

1946 dan sonra, bu yumruğu yaşayan basında Recep Peker gelir: O, yitirdiğinden vurulmuş bir devdi... Yalnız o mu?.. Yemen seferinden beri silâh arkadaşı, Anadolu'ya geçiş gününden beri yol arkadaşı Şaffet Arıkan da soysuz demokrasimizin ilk şehitlerinden değil midir?..

Tanrı huzuruna, kurtuluş savaşında ciğerine saplanmış kurşunla çıkan Cevdet Kerim İncedayı, dokuz

Teşekkürleriniz

Akbaba'nın kırkinci yılını doldurması, bizi, binlerce dostun sevgisiyle kucaklaştırdı. Bize, gönülleri kadar güzel dileklerini bildirdiler. Gözlerimizi yasartacak kadar duygulu mektuplar yazdılar.

Bu mutlu günümüzde, sayın Basın, Yayın, Turizm Bakanımız ve Genel Müdürümüz, yabancı basın ataşeleri, telgraflarla cömert nezaketlerini gösterdiler.

Sahipleri, yazı işleri müdürleri, hattâ gazeteleri bizden çok genç olan İstanbul basını, okuyucular için çok faydalı olan cinayet, sarkıntılık haberlerinden sahifelerinde yer kalmadığı için iki saat tırla gönlümüzü alamadılar. Buna karşılık vefalı Anadolu gazeteleri bizi unutmadı. Hele ünlü edebiyat adamımız sayın Vehbi Cem Aşkun, Eskişehir'in büyük ve dolgun gazetesi Sakarya'nın baş sahifesinde ve üç sütunluk bir itibar köşesinde kırk yılımızı kutlamak lûtfunda bulundu.

Minnetlerimiz, şükranlarımız bütün Akbaba ailesi adınadır.

Akbaba

yüz kırk beşteki korkusuyla bir yıl sonra Meclis koridorunda karşı karşıya geldi:

Parmaklarından, doğu dağlarında vurduğu Türk askerlerinin kanı damlayan bir haydut:

«— Cevdet Kerimim! İşte Hasso geldi!» diye yakasına yapışmıştı onun...

Karadeniz'in yiğit çocuğu rahmetli Kemal Balta:

«— Bu alçağı, daha dün müfrezemle kovalamıştım ben... Bugün Mecliste aynı partinin mebusuyuz!» diye içi yanarak göstermişti.

Sonra?.. Söyler mısınız bana, sayın İnönü'nün yumruğu altında ezilmeyen kim kaldı?..

Nihat Erim mi?.. O, bir gün görmese: «Bir asır oldu» diye sitem ettiği Nihat Erim!

Kasım Gülek mi?.. O, yalnızlık günlerinde, tek başına, köy köy parti bayrağı gibi savrulan Kasım Gülek!

Suç mu dediniz?.. İlk taşı suçu olmayan atсын!

Baba Lidere, Baba İnönü'ye, bu saçı bir tutam barut dumanı kahramana, bu alnı satır satır tarih adama, siz söyleyiniz, aften daha çok ne, ne, ne yakışabilir?..

Yirmi beş yıl geçti aradan... Hâlâ o içki sofrasına inen yumruğun sarsıntılarını geçiriyoruz.

YENİ yıl dolayısıyla özel surette ziyaret ettiğimiz Sülükulenin en ünlü fal uzmanlarından Çingene Gülizar, günümüzün kalburüstü kişilerini teker teker huzuruna alarak fallarına bakmıştır.

Gülizar'ın yeni yıl tahminlerini, fallarına baktığı kimselerle beraber aynen sunuyoruz.

İsmet İnönü

— Çerez merez kengeros, oskiro-
nos toskiros.. A be İsmet efendi!..
Fahm fal ola, dileğin kabul ola, düş-
manların yok ola, taraftarın çok o-
la!.. Ben bakayım falına, Allah bak-
sın halına!.. Abe bre İsmet Efendi!..
Üç saat mı desem, üç gün mü de-
sem, üç hafta mı desem, üç ay mı
desem... Üç zaman sonra ayağın
karda, başın darda kalacak!.. Yüre-
ğin açılmış, galbin ferahlamış!.. Bir
ay doğmuş pencerenin üstüne, kurt-
lar girmiş koyunların postuna!.. A-
yın önünde dört bulut parçası var
Paşam, hasım mı desem, kasım mı
disem bulutlardan bir tanesi irice!..

A be bre İsmet Efendi!.. Beş va-
kittenberi bir hal olmuş sana: Se-
ver görünür sever görünür sevmey-
sin, güler görünür gülmezsın, hası-
mın kimdir, hısmın kimdir bilmez-
sin!.. Hısmın var olsun, hasım-
ların kör olsun işşallah!.. Sen de
işşallah de Paşam!..

— İnşallah!..

Gözümünün nuru, gönlümünün sü-
ruru, C.H.P. nin gururu İsmet Efen-
di!.. Sevenin kim, övenin kim bilin-
mez!.. Üç yolun ortasında yapayal-
nız kalmışsın!.. Sazında düzen, di-
zinde tâkat, tuzunda lezzet kalma-
mış!.. Tuzunun lezzeti gelecek, dizi-
nin tâkatı artacak, amma sazin dü-
zeni bozuk mu bozuk!.. Ortadan
uzun boylu tilki burunlu, tilki çe-
neli, mercimek gözlü bir adam var.
Bilmem ki doktor mu desem, kon-
doktor mu desem, böyle bir adam...
Bu adamdan fısıltı halinde bir ha-
ber alacaksın, hülyaya dalaacaksın!..
Dokuz vakit süren bu hülyadan
sonra bir yol kavşağında yalnız ka-
lacaksın!.. Bir de sevinçli haber
var İsmet Effendi, koy bakalım
gönlünden koparı şu aynanın üstü-
ne de vereyim sana müjdeli bir ha-
ber!..

(Gülizar'ın istediği çeyrek toslan-
madığı için fal burada, yarım kal-
mıştır.)

Ragıp Gümüşpala

— A be bre Ragıp Effendi, çerez
merkez kengeros, kakkaroz mangoz
oskeronoz toskiros... A be sülâç
yüzlü, bâdem gözlü, tatlı sözlü Ra-
gıp Effendi!.. Fahm fal ola, dileğin
kabul ola, düşmanların yok ola,
taraftarın çok ola!..

A be iki gözümün dörtte üçü
Ragıp Effendi, başından mı disem,
düşünden mi disem, bir korkulu
kaza geçirmişsin!.. Yüksek bir ye-
re çıkmış, yüksek adamlarınan ko-
nuşmuşsun!.. Birdenbire yuvarla-
mırlar seni aşağıya!.. Elinden mi,
dilinden mi orası belli değil!..

Gözünde gözlük var amma, en bil-

yük yeri sen kapmışsın!.. Turşuyu
kadayıfa karıştırmış ekşili tatlı yap-
mışsın!.. Gövdende ekzama oldu-
ğundan dolayı turşular sana doku-
nacak!.. Dört zaman sonra roma-
nın, beş zaman sonra masalın oku-
nacak!..

Zeki Müren

— Aygoş, vaygoş mayganoş...
Yayganoşa haygoş toyginoş... Abe
bre Zeki efendi, iki gözümün bir
teki efendi!.. Cıgaramın ucunda
tatlı eteş, nargilemin ucunda tünbe-
ki efendi!.. Falların fal ola, malla-
rın bal ola!.. Kızlar, tabağında süt
kaymağı, kekler sofranda hardal
ola!.. Kızları gördükçe gülesin, er-
kekler gördükçe bükülesin, Güliza-
ra bir iki buçukluk sökülesin!

A be Müren Effendi!.. Göniilden
veren effendi!.. Tatlı dilin, güler
yüzün, hem dudağın, hem yanağın,

hem de gözün, titreyişin, oynayışın,
cilven-nazın.. yürekleri balon gibi
patlatacak, toy kızları ilvan ilvan
atlatacak, kadınları hasedinden çat-
latacak!.. Patlasınlar, çatlasınlar iş-
sallah!.. İşşallah de Zekiciğim işşal-
lah..

— İnşallah şekerim!

— Şeker olasıfıstık ilen yenesin,
piyadeden süvariye geçesin, gemsiz
ata binesin!.. A be bre Zeki effen-
di, güvercinden korkmuşsun kara-
kuşa bakmışsın!.. Destelediğin çi-
çekler elinde, bestelediğin şarkılar
dilinde kalmış!.. Beş zaman sonra
yüreğin kabar kabar olacak bir sı-
kıntı geçireceksin!.. Senin sıkıntı
dert edenlerden güzel bir hanım
kız var: Yoluna girer yol verir, ko-
luna girer kol verir...

Tosla bakalım Zeki effendi, bir
tekerlek daha da söyleyim en müj-
deli haberini!..

— Bak karıcığım, sana yılbaşı hediyesi bir hizmetçi getirdim!

Ekrem Alican

— Harrez ferréz İngiroz, hon-
geroza langez, ofkeronos tofklos!
A be Ekrem Effendi, fahm fal ol-
sun, emeğin makbul olsun!.. Sen
âleme serdar ol, âlem sana kul ol-
sun!.. Yedi çocuğun olsun, altısı
tombul olsun!.. Sekiz güzele vurul,
üç tanesi dul olsun!..

A be bre Alican effendi!.. Senin
bir düşmanın var: Genel Merkez
mi disem, onbeş teres mi dısem,
yoksa herkez mi disem, bilemem.
Yüzünden severler, arkandan söver-
ler. Sevenler nur olsun, sövenler
kör olsun işşallah!..

Bir çetin yola düşmüşsün Ekrem
Effendi, hükümet kapısında çetrefil
bir işin var!.. İşin iş amma, işin
içinde daha başka işler var! Tut-
kalla yapıstırılmış kirişler var!.. Ço-
cuk bekliyen idişler, ıssırmaya ha-
zır dişler var!..

Kadının iyisi Aşe, odun iyisi meşe,
yerlerin iyisi köşe, askerin iyisi pa-
şa demişler!.. Elini maşalardan, ba-
şını paşalardan salın Ekrem Effen-
di!..

Sana büyü yapmışlar, üç yolun
ortasına gömmüşler... Evinizin ta-
vanına domuz yağı sürmüşler, san-
dığınızdaki bohçayı yedi yerden dür-
müşler!.. Üç yolun ortasındaki tıl-
sınlı kâğıdı bul, limon tuzu, baca
kurumu, paşa tükürüğü ile bir ha-
vana koy, mâcun haline gelinceye
kadar döv!.. Üç kuluallah bir el-
ham okuduktan sonra üç sabah bi-
rer parmak ye, hiçbir şeyin kalmaz..
Yazın yeniden yazılır, yoluna ikbal-
ler düzülür, bütün tılsımlar çözü-
lür!..

Kasım Gülek

— A be bre Kasım Effendi!.. Bir
bunca müddet, bir bunca eyyam,
bir bunca şiddet, bir bunca seyrân,
gezdin âlemi... Kâh yalın ayak, kâh
başı kabak, kâh atlas döşekte, kâh
rahvan eşekte, bunca vilâyet, bun-
ca memleket dolaştın!.. Dağlara çık-
tın, yollara düştün, çaylardan aş-
tın... Vardın bir şehre: Her yanı
yanmış, sinek dadanmış, İnönistan-
mış!.. Her yanı pazar, değmesin na-
zar, herkes biriyle kolkola gezer...
Dediler: Derviş, ne semtten gelişt?
Var mı sende iş?.. Dedin: Seyya-
hım!.. Sadık-ı Rahim!.. Kendime
şahım, başta külâhım!..

Baygın yığını hemen ayılttın, kâh
bir bardak su, kâh damla damla
ter oldun!.. En başa geçip, sektete-
ter oldun!.. Sisler dağıldı, duman
değişti... Devirler döndü, zaman
değişti... bütün işlere baş yeter ol-
du, başkası geldi sekreter oldu,
senin durumun beş beter oldu!..

Önce çatıldın, tuza katıldın, pula
satıldın.. korku belâsı evden atıldın!

A be bre Kasım effendi ayın on-
beşi atının başına doğmuş!.. Ne var
ki at bir tane süvari dört!.. Dördü-
nüz binseniz at yürümez, biriniz bin-
seniz üçünüz yaya kalırsınız!.. Bu
iş hallettiğiniz zaman atın başına
doğan ay, yüreğinizin ortasına da
doğacak!.. İşşallah de Kasım effen-
di işşallah!.. Hem deveyle hem de
devle güreşirsin maşşallah!..

Lidernâme

Madde: 1) Politika meydanı ve demokrasi atı sadece Millî Lider'e aittir. Ondan başka hiç kimse hiç bir sebeple bu alanda at oynatamaz. Oynatmak istediği zaman seyislerin birinci vazifesi, süvariye atından düşürmek ve yaya bırakmaktır.

Madde: 2) Süvari Lider, bindiği atın seçmesini her ne kadar hiç bir zaman açıklamazsa da herkes bu hayvanın, açık rejim soyundan saf kan bir İngiliz tayı olduğunu kabul etmeye mecburdur.

Madde: 3) Lidere itiraz etmek, atına karşı gelmek demektir. Liderin atına karşı çıkanlar Anayasayı çiğnemişçesine ceza görürler ve liderin atının ayakları altında çiğnenirler.

Madde: 4) Süvari Lider, her hangi bir seyisine «Eşek» derse o muhakkak eşektir. Aynaya veya kimlik kartına bakmaya lüzum görmeden:

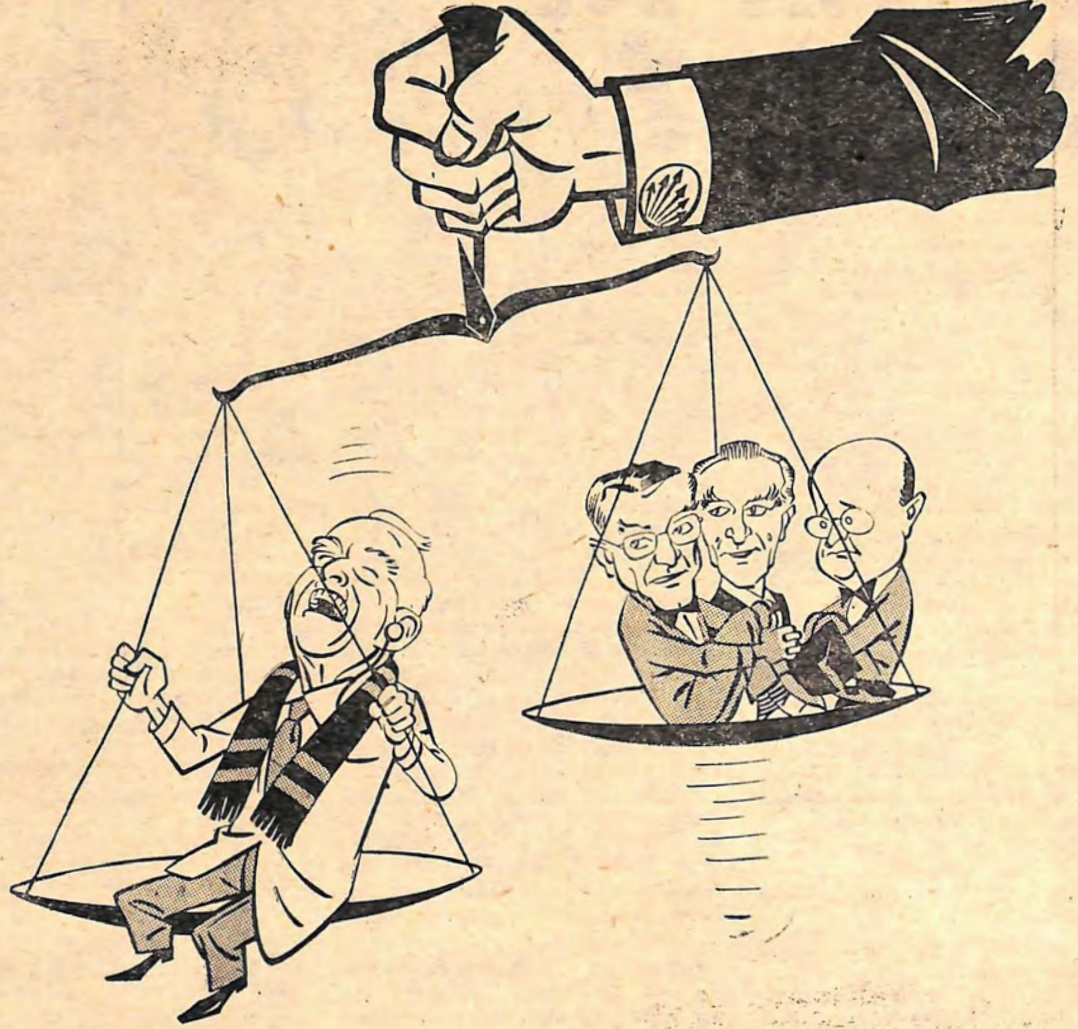
«— Evet efendim, ben haki katen eşeğim!... Hem de eş-şoğlu eşeğim!... Tesbit ve teşhisinizde her zamanki gibi isabet buyurdunuz!...»

Diyecek ve eşek olmayan bütün seyisler «Eşekoğlu Eşegi» ön ayaklarıyla alkışlayacaklardır.

Madde: 5) Süvari Liderin sesi, resmi, ismi, gölgesi, kokusu ve bütün yakınları dokunulmazdır. Dokunanlar dokuz defa tövbe ve istiğfar etmeden, yirmi dokuz defa liderin üzümlerine kapandıktan affedilemezler. Affa mazhar olmayan kişi seyis olamaz.

Madde: 6) Süvari yetişmek üzere Liderin yanına seyis yazılanlar her şeyi Liderin izniyle yapmak mecburiyetindedir. Liderden izin alınmadıkça kimse atları tımar etmek şurda dursun, karısını

Piyasada âyarı bozuk teraziler çoğaldı. (Gazeteler)

YAZISIZ

bile tımar edemez. İzin kâğıdı bulunmayan seyisleri yatak odasına kabul eden hanımlar, «Kadınlar Kolu Hissiyat ve Haysiyet Divanı» tarafından derhal ihraç edilirler.

Madde: 7) Süvari Lider, uysal hayvanları çok sevmesine rağmen uysal insanlardan da hoşlanır ve İnsan Haklarına son derece bağlıdır. Fakat kimleri insan olarak kabul ettiğini ancak kendisi tâyin eder. Liderin özel hükümlerine saygı göstermeyenler müebbet kine mahkûm olurlar, yalnız bu dünyada değil, öteki dünyada da Liderin semtine yaklaşamaz, atını tımar edemez, çizimlerinin tozunu alamazlar.

Madde: 8) Lidere karşı li-

derlik adayı göstermekle kâfir olmak arasında hiç bir fark yoktur. Lider seyislerini de, baş seyislerini de kendisi seçer. Kendi yaşadığı müddetçe başka bir liderin ortaya çıkacağını düşünmek, demokratik günahların en büyüğüdür.

Madde: 9) Lider, «Bu memleket ancak atların seyisleriyle ve seyislerin kaşağısı ile kalkınır!» dediği zaman bu bir vecizedir. Süvarisinin ve cizelerini dinlemeyen bütün seyisler afaroz edilir.

İşbu 9 maddelik tüzük, bütün seyislerin oy birliği, boy birliği, soy birliği ile düzenlenmiş ve kabul edilmiştir. Tüzük aleyhine hiçbir makama itiraz edilemez!...

Aşk kamuflâjı

Ablasının nişanlandığı adama göz koyan Aydınlı bir genç kız, aşk ateşiyle yanıp tutuşmaya başlamış. (Aman ne ateş, ne ateş!..)

Nihayet bir akşam gizlice ablasının elbisesini giyerek karanlıkta, o civarda oturan eniştesinin odasına girivermiş. Karanlığın yoğunluğundan mı, arzuların çoğunluğundan mı, yoksa ablasına benzemek için yaptığı makyajın ustalığından mı, eniştesi hiçbir şeyin farkında olmamış. Baldızını, nişanlısı zannederek en özel ve en güzel davranışlarla kabul etmiş!...

«Bayram değil, seyran değil eniştem beni niçin öptü?» diye bir söz vardı... Anlaşıyor ki, bundan sonra yukardaki sözü «Bayram değil, seyran değil baldızım bana neye geldi?» diye değiştirmek lâzım.

Volter Ne Demiş? Rıfat Ilgaz

O mu? Emeklidir, öğretmen emeklisi... Biz hoca der, geçeri. Bir zamanlar tarih okuturdu, sonra felsefeye döktü işi. Fizik kimyaya da girmiş gençliğinde. Gönüllü edebiyat hocasıdır benim bildiğim. Malmüdürlerinin matematiğe girdiği son yıllarda, inat olsun diye son sınıflara matematiğe de girdiği söylenir. Edebiyattan hoşlanır ama, Türkçeyle başı hoş ama sa gerek... Öz Türkçe sözcükler bir yana, düz Türkçeye bile yatkın değildir dili. Katsız bir Karadenizli ağziyle konuşur, vurğusuna, baskısına kadar... Eliyle, kolyile, omuzlarıyla konuşur Türkçeyi. Yeterli ağziyle bir Fransızca konuşması da vardır hocanın, adamı yerlere yatırır!

İdris hoca, emekliye ayrıldı ayrılahı, halk derşanelerine gider gibi kahvelere, içkili lokantalara dadandı. Öğleye kadar İkbal'de, öğleden sonra Meserret'te, akşamları da Sirkecinin içkili lokantalarında...

Geçenlerde Divanyolundaki bir lokantada çıktı karşına.

«Oooo, hocam!..» dedim, «Gittikçe çevreni genişletiyorsun!»

Bir karadenizli gülüşüyle dudakları yayılıverdi:

«Sen kulak asma genişlemeğe..» dedi, «Bostan dolabından yeni kurtulduk. Kolay kolay genişleyemeyiz biz! Alışmışız kendi mihverimizde dönüp durmağa. Açılacak açılacak bu kadar açılabiliriz, Sirkeçiden Divanyoluna! Eeee? Ne var ne yok gazetelerde bakalım?»

Hocanın özelliklerinden en önemlisi de budur: Gazetelere, gazetecilere boş vermesi...

«Bir şey yok!» diye geçiştirmek istedim.

«Yok ha!» dedi, «Olması lâzım!» Garsona bakındı, elindeki şemsiyeyi vermek için.

«Ne olursa olsun!» dedi «Biz hocalar düşünce sınırlarımızı müfredat programına göre ayarlamışız. Kolay kolay dışına çıkamıyoruz. Kurai dışına çıkan biriyle karşılaşmış mı, tüylerimiz diken diken olur. Korkaklığımızdan değil bu! Kafa

plânımızdan. Tabiatteki bütün fiziksel olaylar, ancak fizik ders kitaplarının yazdığı kadardır bize göre. Daha çoğunu öğrenmeğe kalkışmamız, ilk önce okulun müdürünü rahatsız eder. Bundan ne öğrenci hoşlanır, ne öğretmenin anası, babası... Ders kitabına bağlanmakla başımızın dış kalmasını sağladığımızı sanırız. Memurluk bu!.. Basma-kahpçilik! Tarih memurluğu, coğrafya memurluğu, fizik, kimya, matematik memurluğu... Hele hele politika memurluğu... Emeklilik demek, bostan beygirinin, koşumlarından kurtulması demektir bir bakıma... İlk günlerde tatlı sarhoşluğunu duyacak bile, yavaştan yavaştan bunun da alışkanlığı başlar. İnsan kırk yıl bostan dolabına koşulu kalır da, koşumlarından kurtulunca dikine doğrusuna gidebilir mi kolay kolay?»

Elindeki şemsiyeyi garsona uzatırken:

«Yalnız şu var ki...» dedi, «Öğretmenin memurdan bir farkı vardır: Bugünlerde kendi durumlarını artık öğrenmiş olmaları!.. Ne bostan dolabı kalır bundan sonra, ne koşumlar... Ne ise, geçelim bunları. Sen iyisin ya!..»

Kaşkolünü, şapkasını da verdi garsona. Omuzlarını ileri geri oynatıp lokantanın sıcaklığını ölçtüktan sonra sıyrıldı paltosunu, garsonun kucasına tutuşturdu. Ben tam buyur edecektim ki, bütün masalardan birer sözcü kalktı ayağa:

«Buyurmaz mısın hocam, şöyle!» Gösterdiğim gevşeklikten ötürü beni paylar gibi:

«Ya işte böyle!» dedi, bana müsaade!»

Öbür masalara çevirdi yüzünü:

«Uğrayacağım çocuklar!» dedi, «Teker teker uğrayacağım masanıza!»

En yakın masalardan birine köktü. «Garson! Çabuk bir servis!»

Hocanın sağlığı üzerinde ufak bir konuşma geçti, sonra ne oldu ise oldu, hoca birden Osmanlı tarihine atladı:

«Çocuklar!» diye başladı, «Dördüncü Selim tahta geçtiği zaman kasa

tamtakırdı... Yeniçeriler alıştırılınıs bir kere... Tahta geçenden, cülüsiye almazlarsa daha o gün kazana yapışır. Medrese cülüsiye ister, ocak cülüsiye ister, saray cülüsiye ister... Ama işin tuhaf tarafı şu ki, Dördüncü Murad'dan hiç kimse cülüsiye istemez! Biliyorlar ki Murad, savaşçı bir padişah... Nasıl olsa ordu talana çıkacak. Onu daha ilk günden neden sıkıştırırlar! Osm nlıda ticaret, yok... Osmanlıda tarım yok ama, Osmanlıda yağma var! İstemiyoruz! Yooook diyor Murad, vereceğim, töre bozulmaz!.. Sarayda ne kadar altın takımlar varsa, ne kadar altından çatal, kaşık, tabak varsa dooogr Darphaneye!.. Hemen para bastırılıp dağıtılıyor bol bol cülüsiyeler! Vereceksin arkadaş, mutlaka vereceksin! Ağalık vermekle, yığıtlık vurmakla!..

Osmanlı İmparatorluğunun en cimri padişahı kimdir biliyor musunuz?»

Herkes sıradan birer isim attı ortaya:

«Yavuz'dur!»

«Yok Yavuz değil, Fatih!»

«Abdülhamid değil mi?»

«Vahdettin!»

Hoca:

«Bırakın sallamay!» dedi, «Kimin kellesi gitti Osmanlı padişahlarından? Yeniçeriler kimin leşini yerlerde sürüklediler?»

«Genç Osman'ın!» dediler hepsi bir ağızdan.

«Tamam!» dedi, «İşte bu padişah! En pintisi, en cimrisi bu! Vermediği için gitti. Vereceksin! Padişahlık, derebeylik bu demek... Vereceksin ister istemez!»

Hocanın masasındakilerden biri direnir gibi oldu:

«Hocam!» dedi, «Kimin malını kim veriyorsun?»

«Kimin malını veriyorsan ver! Vereceksin! Bizde hüküm süren hâlâ bu anlayış!.. Bu padişahlık, bu derebeylik, bu ağalık anlayışı. Memleketi bir şey getirmek mi istiyorsun, önce bunu yıkacaksın! Demokrasi, demokrasi... Biz hâlâ verecek a-

dam arıyoruz, hâlâ başımızda cülüsiye dağıtacak bir padişah, hediyeler verecek bir derebeyi, sofrasında kuzu ikram edecek bir ağa arıyoruz. İktisattan, maliyeden anladığımız da hep bu!.. Cülüsiye, hediye, armağan, bahşış, yardım!.. Haydi içelim çocuklar!»

Hocanın birinci masada işi bitmişti, geçti ikinciye.

«Garson!»

«Bak oğlum!»

«Bir servis getir!»

«Ne baliğin var?.. Tekir mi? Sen gümüş yap hocaya... Tekirde iş yok!»

Önce fısıltı halinde hal, hatır sormaları... Sonra hocanın yükselen sesi:

«Öyle sade suya baş çorbası yok! Öyle sade suya hürriyet yok! Köylü toprak istemez, hürriyet ister ha!.. Köylü okul istemez, hürriyet ister ha!.. Köylü kalkınmak istemez, hürriyet ister ha!.. Köylü toprak ağasının vergi vermesini istemez, hürriyet ister ha!.. Yok böyle şey çocuklar, köylü bunları istiyorsa ya aldatılmıştır, ya da bunları söyleyenler köylü değildir. Olmaz böyle şey!.. Evsiz, ekmecksiz, dönsüz, gömleksiz insanların hürriyet istemesine siz inanıyor musunuz?.. Böyle bir insanın hürriyete bir ihtiyacı kalmıyordur? Bilirsiniz hikâyeyi, değil mi? Teknesinin başında un ele-yen kadının dişi ağrıyormuş. Kocası kurmuş masayı odanın bir köşesine, demleniyormuş ufaktan ufaktan!»

«Karı,» demiş, «Bir tek de sen yuvarla, bak nasıl geçer dişinin ağrısı...»

O kadar ağrıyormuş ki, kadıncağzı, can havliyle yapıpmış kadehe... Üçüncü kadehte Şam yolu dümdüz!..

Kocası bir ara: «Yahu» demiş, «unu sen nereye eliyorsun, tekne den dışarı mı?..»

Kadın tutmuş ya kafayı... «Heey koca, koca!» demiş, «Bundan sonra bana her yer tekne... Anladın mı?..» Dönsüz, gömleksiz, evsiz, ekmecksiz adamın ne hürriyeti olur? Böylesi için her yer tekne değil mi?..»

Hoca zurnaya «zırt!» dedi diyecek yeri bilirdi, kalktı masadan:

«Haydi hoşça kalın çocuklar!»

Üçüncü masadan buyur ettiler bu sefer de:

«Geç şöyle hocam, köşeye!»

«Garson!»

«Rakı ver bize!»

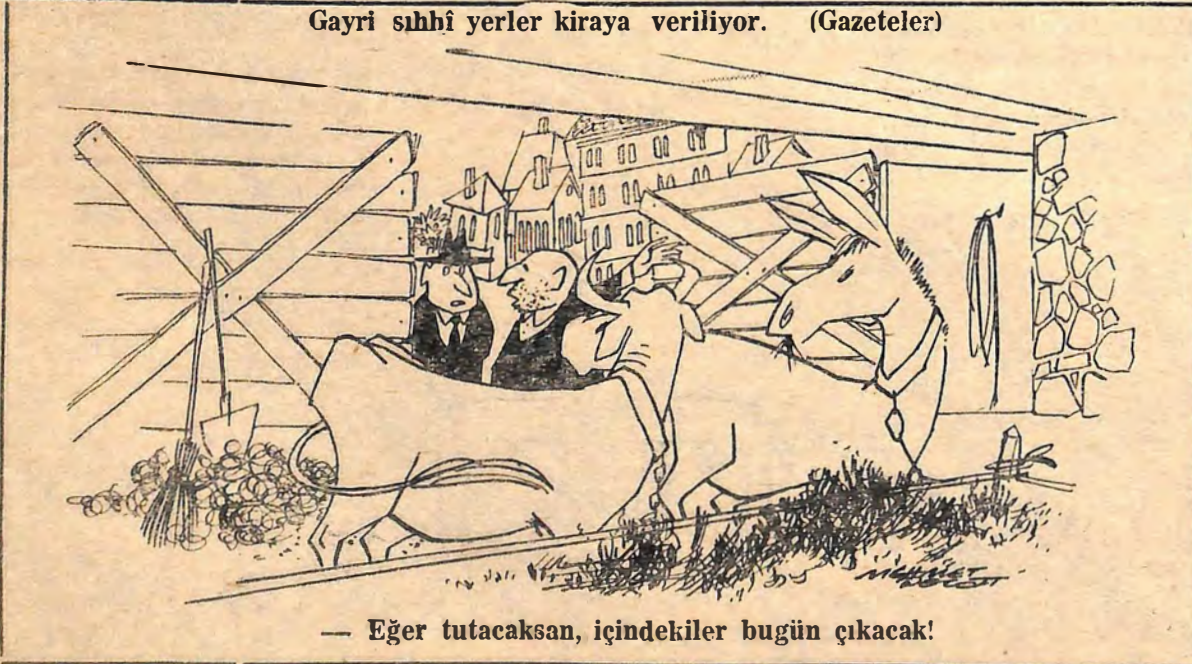
Hoca artık tam Karadenizli idi, gözlerinin bebeğine kadar. İçkinin verdiği alevle, şimşek şimşek çakıyordu bakışları. Hoca yalnız ağziyle, kaşıyla, gözüyle, yüzünün çizgileriyle değil, elleriyle, kulaklarıyla, sağlı sollu omuzlarıyla konuşuyordu artık!

«Hocam!» diye sordular, ne var, ne yok Ankara'da?»

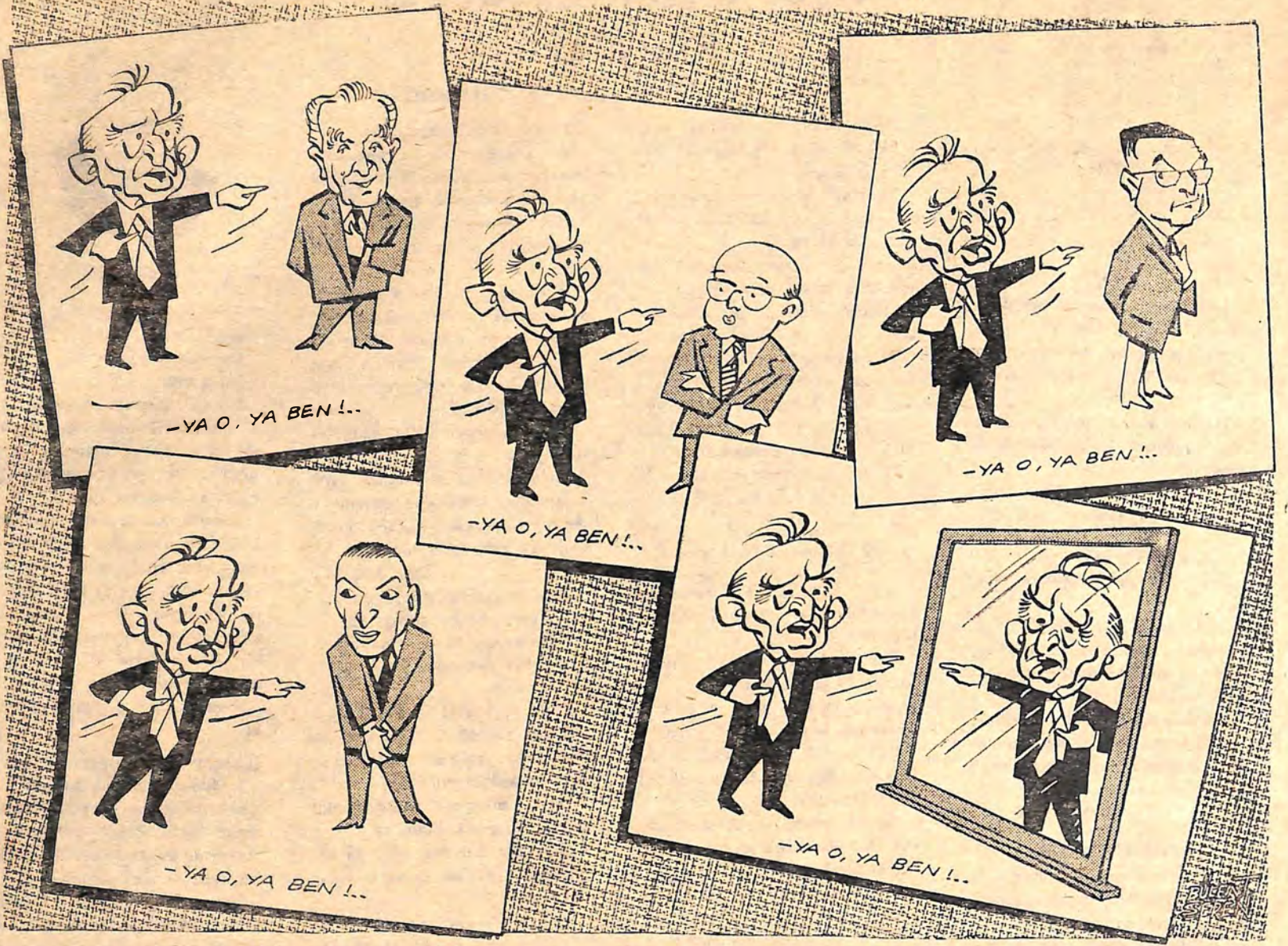
Duymamazlıktan geldi, başladı anlatmaya:

«Bizum oralarda domuz avına da çıkar uşaklar. Pilursunuz domuzu piz eti için teyul, muzurluğu için vururuz. Haçan bir mısır tarlasına domuz girer, sen hayrını göresun tarlanın! Gene ha böle bi gün pizum uşaklar sürek avına çıkayiler. Avcı başı, ula uşaklar dey, haçan ki garşidan domuzum biri söktü geliyi. Hakkından geleceğine gözünü ke-seyise ateş edecesiniz. Paktiniz domuz hâşâ huzurunuzdan domuzun hâlisi... piçimine getiremiyisiniz te-tiğe el atmak yooook! Yaralayup da bıraktınız mu domuzi, dumandır haliniz! Yaralı domuzun önüne durabilene aşk olsun! Pirakalum da domuzi, geçelim Voltere! Ne demiş? pileyisunuz teğil mi?.. Siz bilmişsiniz kaç para eder, bunu 27 Mayısı yapanlar pileceyidi ki... Eeee... Vakit geç oldu. Hadi, hoşça galun çocuklar, hoşça galun!..»

Gayri sıhhi yerler kiraya veriliyor. (Gazeteler)

— Eğer tutacaksan, içindekiler bugün çıkacak!

T EKNE kazıntısı evlâtlara eren, torunlara karışan, o ciğerparaları pek seven paşalar, beyler, yıl başı yaklaşıncı tuttururlardı.

— Karşı mağazalarına oyuncakların günası vürüt etmiştir. Beğendiklerinin bir kaçını alarak köftehorları sevindirelim!..

Daireye giderken evdekilere talimatı verirler:

— İkinci üstü, Tünel başında gözlükçü Verdoux Efendi muhibbimize gelip mülâki olun!

Kerime ve gelin hanımlar bu teklife fit ama valideleri ve kayıncıvalileri hanımefendi derhal sakızı çiğner:

— Annem bir şey derse diye çekiniyorum. Raya'ların yortusu yakın; o tarafa geçmemizi istemez, günah sayar...

— Beyoğluna çıktığımızı nerden duyacak. Çapadaki Hurşit paşalara gidiyoruz dersiniz, olur biter yahu!

Ve miadında çarçabuk hazırlanırlar; köprüyü geçerken vapur düdüklilerinden, caddelerde tramvay var-dacılarının borularından ürker diye huyluca Şahin'le Ceylan arabaya koşmaz. Emektar Marko ile Şişko'ya razı olunur, camlı geniş kupaya cüm-bur cemaat dolunur. Beyoğlu boylanırdı.

Bacaksızlar körüklü çalgıları, kurşundan askerleri, çiftlik takımlarını,

karnına basınca (Mama) diyen be-bekleri beğenmez de beğenmezler; pırıl pırıl nesnelerle donanmış çamlardan, melek timsallerinden, Noel babalarından şaşmazlar, bunlar Hristi-yan harcı sayıldığından katiyen alınmaz, zümbül bebek tohumları ağla-ya ağlaya ter ter tepinirlerdi.

Yeni yılın arifesinde, akşama doğ-ru Bonmarşeden mutlaka bir dido-

kuk müşavirlerinden Hellacıyanın (Meşrutiyette mebus ve nâzır olan) kardeşidir derlerdi.

Yılbaşında babamın ahbabların-dan bana da hediyeler sökün eder-di. Meselâ Reji idaresi erkânından İngilizlerli doktor Niyemira, kule şeklinde bir saat yollamıştı. Gecele-ri içinde balmumundan kandil yanar, rakamlı karpuzu döner, saatleri ve

kırması, tatlı su frengi enstitütör-llerin genci, ihtiyarı izinle gider, günlerce görünmezlerdi. (Kurtlarını dökcekler) denerek hoş görülürdü.

Dayızademlin kısacık boylu, kanı-bur, sözüüm yabana İsviçreli, Ma-dam lanş isminde, 65 lık bir mü-rebbiyesi vardı. Aylar geçer, evine gitmez ve lâkin her yılbaşı bağlasan durmaz.

Bir defasında öyle bir dönüş dön-dü ki, kafası bağı, kolu boynuna asılı, üstelik, topallamada... Güya Parisli bir familyaya dâvet edilmiş. Kordiplomatlıktan bir ekselâns şam-panyayı vermiş, vermiş, onunla pol-kada iken parkelerde ayağı kayıp yüz üstü kapaklanmış...

Martaval olduğu besbelliydi. Şara-bı çekip çekip kör kandil, merdi-venden mi yuvarlanmış, yoksa bod-ruma mı düşmüştü, kim bilir?

Ecnebler Union Française'de Teu-tonla'da, Cercle d'Orlent'da falan toplanıp o geceyi cümbüşle geçirir-lerdi. Türklerden oralara ayak ba-san enderdi. Büyük gazinolardaki eğlencilere, sabahı etmelerde bizler-den karışanlar yok gibiydi.

Gece yarısı olunca ışıkların sön-mesi, yeni senenin kutlanması mı? Ne gezer!.. O zaman İstanbulda e-lektrik nerede?

Sermet Muhtar ALUS

eski Yılbaşlarına dair...

na rastlanırdı. Boru gibi fesli, sivri kara sakallı, yüzü karagözdeki şal tüccarı Acemin tıpkı eşi, Sallsbori biçiminde up uzun paltolu...

Lâvanta dairesinin bir köşesine di-killir fotoğraf çektiriyormuş gibi poz alır; alaparizyen aksanla tezgâhta-ra seslenir:

— Un vendeur ici!..

Hayli alış verişten sonra elleri, koltukları paketlerle dolu, pür te-lâş dışarı fırlar, saatlerce Caded-kebirde dörtlü bir aşağı bir yukarı dolaşırdı. Düyunu umumiyeye hu-

dakikaları gösterirdi. Topçu daire-sine memur İmhoff Paşanın, Hüseyin Rahmi merhumun (Mutallâka) romanından Almancaya tercüme et-tiği, ve (Die Geschidene) adı ile bas-tırdığı kitabı hâlâ kütüphanemde-dir. İstihkâm dairesindeki Almanya-lı Auler Paşanın hediyesi (Stereos cope) ile kutuları da... Belçika mu-harrirlerinden, Türkçe de dahil 12 dile âşına General Neyt Brükselden her sene koca koca resimli seya-hatnameler gönderirdi.

Yıl başları konaklardaki frenk

Geçen Yılın En Güzel Fıkraları

Bedii Faik

Özet!..

Demokrasi yatağa düşmüştü. Birkaç gün kocakarı ilaçları verdikten sonra nihayet doktor çağırıldılar. Gelen doktor İnönü idi.

Hastayı evirdi, çevirdi, dinledi. Ve sonra başını sallıyarak söylendi:

— Seni ben dahi kurtaramam!..
1 Haziran 1962

Havacı!

İnönü şimdi de uçak kullanıyor.

Gazetelerin yazdığına göre, Erzuruma giderken bindiği uçağı bir müddet idare etmiş!..

Eyvaaaah..

Halbuki biz de tam aksine, kendilerinin memleketi «yukarıdan» bakmaktan vazgeçmelerini bekliyorduk!..

13 Temmuz 1962

Ârifane Tecahül

Millî Savunma Bakanımız 14 lerin Brüksel'de toplanacakları haberi üzerine:

«— Tuhaf demiş, acaba neden yurt dışını seçtiler?»

Şey.. Nasıl anlatmalı bilmem ki..

Hani zâtrâlinizin Millî Savunma Bakanlığını o kadar yakından görmeğe herkes kolay dayanamaz da...

6 Temmuz 1962

Sâbika kayımdan..

Hürvatan arkadaşımızda okuduk:

Fatih'in nâsının nerede olduğu kesin olarak bilinmiyormuş!..

Belki bir faydası olur diye hemen hatırlatalım:

Bir de Prof. Fahreddin Kerim Gökay'a sormalı. Saklamış olabilir.

Malûm ya, 500 üncü fetih yıldönümünde Batı âlemi gücenir diyerek, neredeyse ışıkları karartacak!..

25 Ağustos 1962

Acımak!

İki Adanalı softa Gümüşpala-ya muska vermişler!..

İhtimal şirinlik muskasıdır. Belki de Karınca duası.

Ama ne olursa olsun, asıl tuhafı Palapaşanın muskayı öpüp başına koyması!..

Tanrım!.. Bu ne düşüş!..

Aynı başta bir zamanlar Atatürk ordusunun kasketini taşıyordun!..

27 Haziran 1962

Sayı ile..

Sayıli topluluklarımız var: Meselâ 147 ler, meselâ 14 ler, 23 ler, 38 ler, 63 ler..

Takvimli topluluklarımız var: Meselâ 27 Mayısçılar, 22 Şubatçılar, 31 Martçılar.

Ve hattâ artık anlaşıldı ki, hepsinin ikisi ortası dahi var:

Meselâ adam 23 ler arasında ama, aslında 14 lerden... Meselâ Üniversitede kalanlar arasında ama, gerçekten 147 lerden.. Ve meselâ İnönü'yle demokrasi-sine bağlılık telgrafçısı ama, bal gibi 22 Şubat protokolünde...

Hâsılı birer numarayız!..

8 Temmuz 1962

Prensip meselesi!

İsmet Paşa bütün mücadele hayatında aslâ tek ile iktifa etmemiştir:

Zafer mi, iki olacak: 1 inci İnönü, II nci İnönü.

Andlaşma mı; gene en az iki: Mudanya, Lozan...

Çift partili hayat mı? O da iki: Biri Serbest fırkalı, öbürü Demokrat partili...

Ve işte galiba bu alışkanlıklardır ki, başarısızlık mı: o da ille iki olsun istiyor:

I inci koalisyon, II nci koalisyon!..

7 Haziran 1962

Harakiri

İnönü grupta demiş ki:

«— Tek partinin en çalımli zamanlarında, bedevi hayatı yaşayan komşularımız seçim üstüne seçim yaparken, ben odamda utancımın duvarlara bakamazdım.»

Hımm... Hemen Emin Paksüt'e haber vermeli. Malûm ya, bu ateşli zat, Gürsele bakıp «27 Mayıs'ı ihtilâlin liderine karşı savunmak bize düşüyor» diye hayıflanır durur..

Halbuki şimdi işte yeni bir dert daha:

İsmet Paşayı, İnönü'ye karşı savunmak, inkılaplar devrini o devrin Başbakanına karşı korumak da gene bize düşüyor!..

17 Haziran 1962

Daha neler göreceğiz!

«Dünya» da bir fotoğraf:

Yeni kabine Anıt - Kabirde... İnönü'nün yanı sıra F. K. Gökay da var!..

Atatürk, İnönü ve F.K.G.

Aman yarabbi!.. Bu üçünün bir araya gelmesi, hayallerde dahi mümkün müydü?..

Haydi nihayet Atatürk'ünkü tabut. Ama ya İnönü?..

Hoş, bir bakıma onu da bugünlerde yaşıyor saymak kolay değil ya...

30 Haziran 1962

Bedii FAİK

Doğan Nadi

Kellim kellim...

Bay Cevat Fehmi

Cumhuriyet gazetesi

İki gözüm,

Durmaz dinlenmez boyuna ya-zı istersin. Halbuki ben buralarda tedavi ile uğraşıyorum, günü gününe bir şeyler yazmak, doğrusu, epeyce zor oluyor.

Kusura bakmazsan bunun kolayı var: Ben, pek inanmam ama, eğer mutlaka lâzımsa beş altı senelik gazete koleksiyonunu şöyle bir gözden geçiriver. Eline geleni ver mürettephaneye bir defa (hattâ bir kaç defa) daha koysunlar.

Memlekette değişen ne var ki...

Kurtlar ve dumanlı hava

Kadınlara ve genç kızlara son günlerde artan tecavüz hâdiselerini tel'in etmek maksadıyla, Ankaralı ev kadınları bir sessiz yürüyüş yapacaklarmış.

Yapsınlar, yapsınlar. Çok iyi olur. Belki de, bu suretle, tecavüzler azalır.

Yalnız, şimdiden söyliyelim de, günah bizden gitsin Hanımlarımız nerelerden geçeceklerse, oralarda, son derece sıkı emniyet tertibatı almalı.

Zira, malûm ya..

Kaş yapalım derken göz çıkar-mıyalım.

Tam yerinde

Yeşilay Cemiyeti (nâmi diğer içki düşmanları) orkestrası bir konser verecekmiş.

— Nerede dersiniz?

— Tabii Bakırköydeki Akıl Hastahanesinde...

Elbette öyle olmalı, Yeşilaycılar da akıllı hastalar dinleyecek değil ya...

İhtimal dahilinde

İstanbul limanına mazot dökülmüş. Lâf değil bu. Tam altmış ton mazot. Yolcu Salonundan Salıpazarı'na kadar uzunlamasına, açıktaki gemilerin bağlandığı şamandıralara kadar da genişlemesine, koca bir deniz parçasını mazot kaplamış.

Kim yaptı, kim etti?

Kim olursa olsun, mutlaka, Nasrettin Hoca'nın talebelerinden biridir.

Onun göle yoğurt mayası dök-tüğü gibi, bu da, hiç şüphesiz, «Ya tutarsa» hesabı yapmış olacak.

Hakikaten bir de tutsaydı!

Doğan NADİ

YAZISIZ

(Zeki Beyner'in bu karikatürü Roma'da açılan Milletlerarası sergide armağan kazanmıştır.)

Ankara Mektubu

Cık!

Hani alaturka bir «hayır» diyişimiz vardır: Kaşlar kalkar hilâl hilâl, alın kırışır satır satır, çene de alt dudağı üst dudağa bindirerek hacı yatmaz hacı yatmaz kalkar iner. Çocukluğumuzda büyükler sahte sahte «Aaaaa, öyle hayır denir mi» derlerdi, sanki bütün alaturkahımız bundaymış telâşlı..

İşte ben öyle «cık» diyorum. Yarın C.H.P. kongresi, öbür gün Kurultay, daha öbürsü güüün... Allah bilir ne olacağını... Kurultay için «cık» diyorum ben!.. Kasım Gülek'le telefonla konuştum. «Abicim» dedim, «hem sizin, hem bizim hallerimiz çetin... N'oolacak hallerimiz?»

«— Şey...» dedi. İnancı çıkıyordu sesi telefonda... «Şey... Eğer Kurultay bizim ihracımızı tanımazsa, bu C.H.P. için bir dönüm noktası olacaktır. Kurultay için de tarihi bir karar...»

«Cık» derim, «cık», Gülek abicim.. Sen bana hani her seyahatinde, çelik renkte uçak resimleri gönderiyorsun ya daha havalanırken, o çelik renkte uçakların delip geçtiği bulutların üstündesin hâlâ düşünce. Geçici sepetlenmenize karşı

gelmiyecektir kimse, içinden gelmek istese bile... O dönüm noktalarının her köşesinde kor kırmızı «dur» ışıkları yanıyor! Tarihi kararlara gelinceeee... Tarihisini de gördük, tarihi olmıyanını da gördük. Yalnız abicim, sende bu pembelerin en toz pembesi iyimserlik neye dayanıyor? Neye dayanıyorsa göster de, biz de dayanalım o dayanağa...

Ben sana söyleyeyim ne olacağını.. Biraz biraz omuzlarda taşınacaksın. Biraz biraz dalaşacaksın. Biraz biraz öpüşeceksin. Biraz biraz ağlaşan olacak. Ondan sonra: «Ya ya ya, şa şa şa...» Çok yaşayan... sen olmıyacaksın! Çok yaşayan şimdiye kadar yaşamış zaten, alışık çok yaşamıya!

«Cık» diyorum onun için Gülek âbi, cık, cık, cık!

Keşke!

Bir düşmanı:

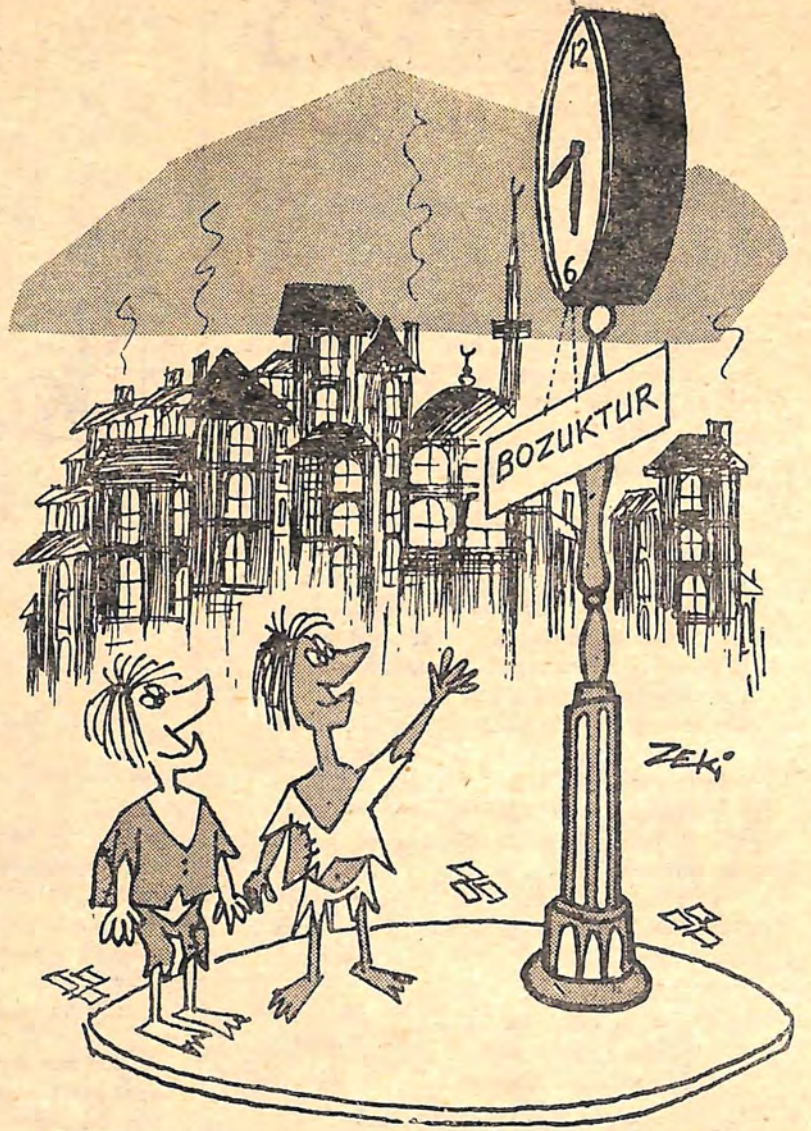
«— Eh nihayet Feyzioğlu da alelâde bir doçentti eskiden!..»

Bir dostu:

«— Eh, nihayet Napoleon da alelâde bir teğmendi başlangıçta!..»

Vatandaş:

«— Aaaah, keşke herkes başlangıçtaki alelâdeliğinde kalsa!...»

—Eyyvah!.. Şimdi yeni yıla nasıl gireceğiz?..

Hiçe sayma!

(NOT : Bu mektup Kurultay öncesi yazılmıştır. - AKBABA -)

Her dakika hiçe sayılıyor. Sokakta da, derhanede de, tershanede de... Beyaz perdenin hayalinde dahi hiçe sayılma gücüne gidiyor...

Fatih Filmi: Çatık kaşlı, gürlü bir Fatih emirler veriyor, eliyle İstanbul surlarını işaret ederek, oklaştan bir parmakla... O işaret surları yıkmaya yetiyor prodüktörlerin hayalinde... Bileği meydana çıkmış. bileğinde nah bu kadar bir kol satı var koca Fatih'in pek ucuz cinsinden!..

Ne aktörü rahatsız etmiş bilek satı, ne rejisörü, ne prodüktörü.

2) Allah Allah, kabahat Fatih'in kabahati. Bir bilek saatinin bile düşünülmediği devirde, kocaman ülkeler zaptetmeğe kalkışacak ne var?..

Geçen gün arkadaşlar içli bir yerli filme gitmişler ve içlenmişler. O arada bir noktacıya takılmışlar: Filmin dramatik kahramanı, Amerikadan bir otomobil getirtiyor. Filimde geçiyor bu... O otomobili gümrükten çıkarmaya uğraşıyor. Otomobilin plâkası nah bu kadar «İstanbul H.» plâkası.

Politikacılar bize uzun zaman istediklerini yutturdular... Sıra filimciler mi geldi? Yalnız politikacı beylere söylediğimizi onlara da nâcizâne tekrarlıyalım: Toplum o kadar kendine sahip ki, ne kadar usta «yuttu-

rucu» olursa olsun, yutmuyor artık, yutmuyoooooor!

Mersine !

Mersine'si iyi işin. Gidişini ama bu kadar «tersinesi» olmaz. Japonya'da bir yarışma. Bizini bir mimarımız katılıyor. Aylarca hazırlanıyor. Projesini yapıyor. Paketliyor ve... gönderiyor.

Çünkü efendim, üzerinde çalışmış olduğu Düralit plâkalar ıve bilmem ne kâğıdının memleketten çıkabilmesi için özel ve «ökçeli» bir müsaade falan filân... lâzımmış...

Müsaadenin «ökçeli» sini «ökçesizi» lâzım mı, değil mi bilmem amma, herhalde bir şey lâzımsa, bu zamanda, bu zihniyetle ölmeniz lâzım fiiceten! Ölmüyoruz da üstelik!..

İane !

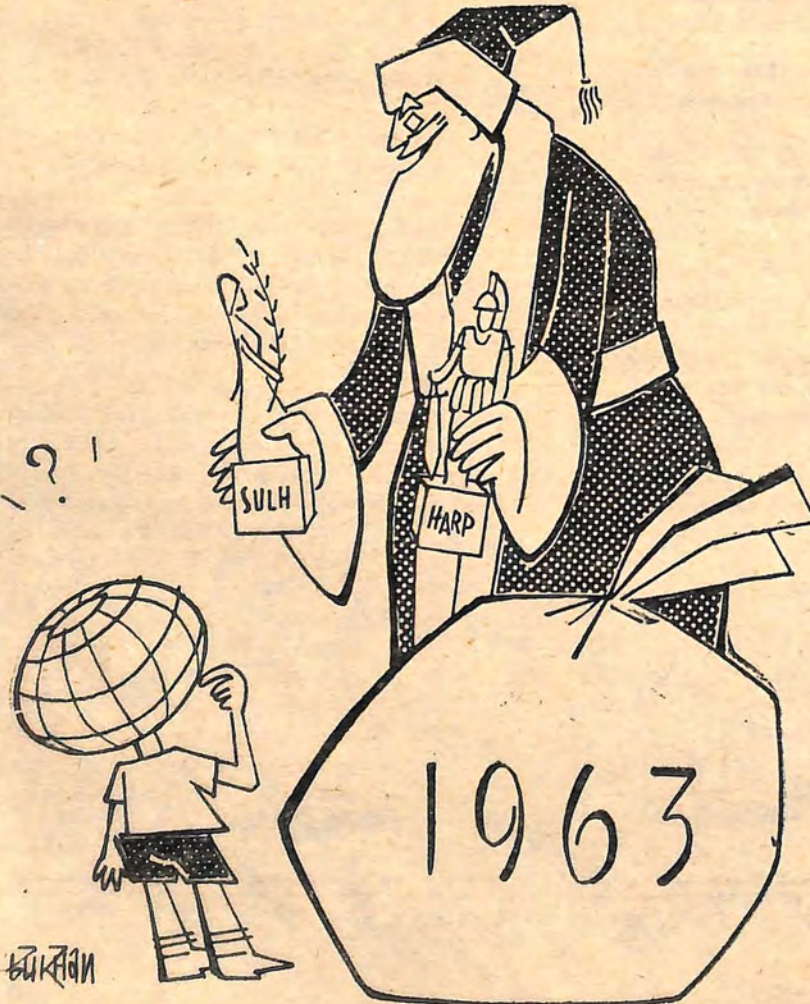
Radyoda bir konuşmanın ücretli ne biliyor musunuz?.. 30 lira! İnanmazsanız sorun..

İdarecilerden biri saçını başını yolumordu:

«— Yahu iane topiar gibi konuşma topluyoruz. 15 dakika süren bir konuşma 15 dakkada hazırlanmaz ki... Gidiyorsun profesörlüğe, falanca konu hakkında bir konuşma hazırla diyorsun. Otuz lirayı teklif etmeğe utanıyorsun. Hatır için yazdırıyorsun. Koca bir müessese hatırla nasıl idare edilir?..»

Nasıl mı?.. İşte, edildiği gibi!

Nimet ARZIK

— Söyle bakalım, hangisini istiyorsun?..

Alo!.. Alo!.. Burası Akbaba Radyo Yayın Postaları!.. 1896 metre kısa dalgadan İstanbul, 6981 metre uzun dalgadan Halk Partisi Radyosu!..

Sevgili dinleyiciler, aziz okuyucular!.. Stüdyomuzun gezici mikrofону, geçen hafta nerede dolaşırsa hep hüznü ayrılık türkülerini dinledi. Günlük olayların heyecan seline kendini kaptıran ses ve söz yıldızlarımızın bu türkülerine siz «Ağıt» da diyebilirsiniz.

Seyircilerin karşısına her zaman ayrı biçimlerde çıkarak onların ilgisini ve sevgisini kazanmaya çalışan siyaset oyuncularının Başyıldızı, Büyük Kurultay Kongresinde kendisini gölgede bırakacağı vehmini duyduğu en ünlü ses yıldızlarını kumpanya dışına atmak zorunda kaldı. Onun bu özel tutumudur ki diğer ses yıldızlarında da haklı bir endişe, derin bir üzüntü yarattı. Bu hafta dinleyeceğimiz türkülerin biraz acı, biraz buruk oluşunun sebebi işte bu yüzdendir. Günahı «Sebeb» in boynuna diyor ve programımızı açıyoruz:

Çok tatlı, çok neşeli bir telgrafla İsmet Paşa'ya ve partisine vedâ eden Falih Rıfki Atay karşınızda:

Gidiyom elinizden,
Kurtulam dilinizden,
Yeşilbaş ördek olsam,
Su içmem gölünüzden!

Parti dağlarında bir top kar idim,
Yürü Paşa yürü, senden farıdım!..

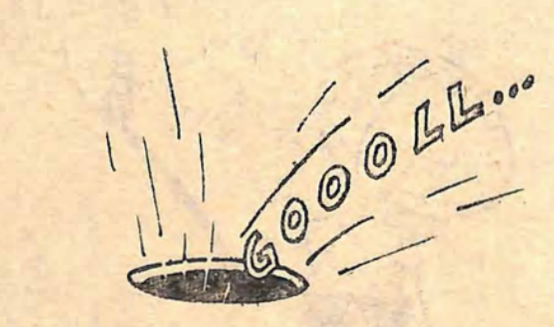
Ateş köz öldürür,
Sürmeyi göz öldürür,
Yığıl bıçak kesmez,
Bir acı söz öldürür!

Devrimci bir ruhum, ayrıldım tenden,
Yürü Paşa yürü, soğudum senden!..

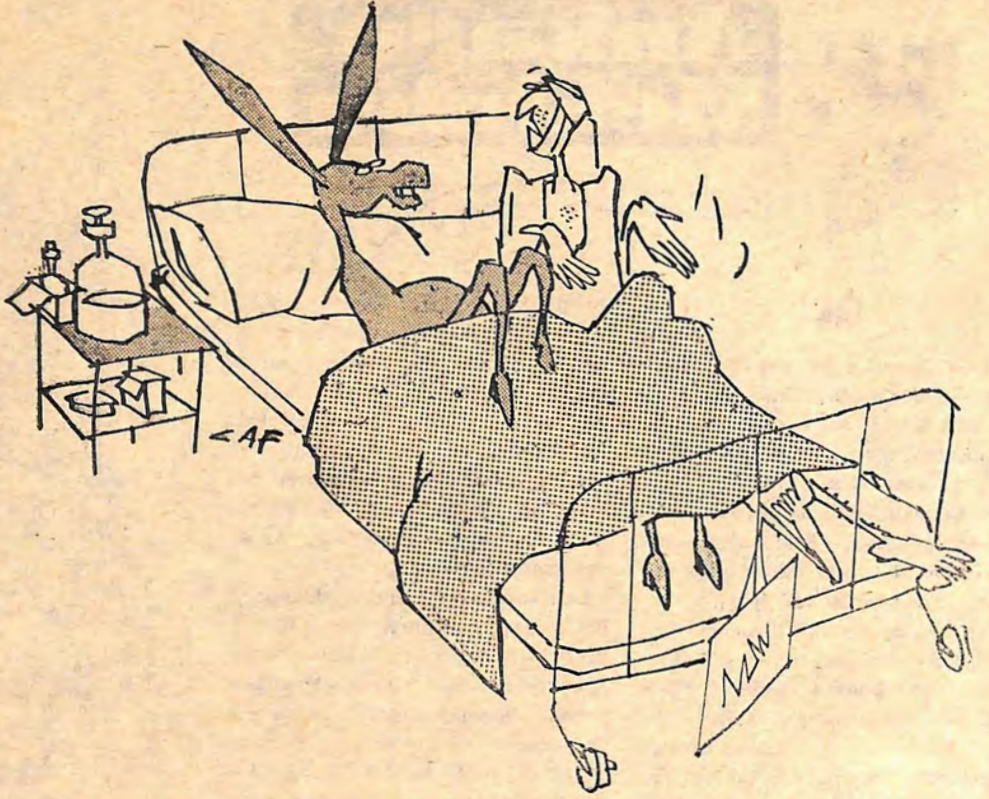
Falih Rıfki Atayım,
Önce kime çatayım?
Siz aşı pişiriniz,
Ben soğuk su katayım!

Ağzımı açarsam bilmem nic olur!
Nice yüce dağlar birer hiç olur!

Aziz dinleyiciler, sevgili okuyucular!.. Turgut Göle'nin okuduğu şarkıdan duygulanan diğer kader arkadaşları, Avni Doğan, Nihat Erim, Kasım Gülek) Yüksek Haysiyet

Hayvan hastanesi açıldı (Gazeteler)

— Kusura bakma, bizim hastanelerde yatak yok!..

Divanı tarafından akordu bozulan sazlarına kurultay mızrabı ile yeni bir düzen verdiler. Şimdi hep beraber yanık bir türkü okuyacaklar.

Dörtler karşınızda, aziz dinleyiciler!..

Bu kafanın bu omuzda işi ne?
Yeni girdi yetmişsekiz yaşına.
Bir sürü parazit dolmuş başına,

Şaşına da, kaşına da mâşallah!
Yetmişsekiz yaşına da mâşallah!..

Tek kalede takımsız maç ettirir,
Bir gün olur başına taç ettirir,
Canı kızar, toptan ihraç ettirir,

Herkes gider, kendi kalır inşallah!
Gidene de, gelene de mâşallah!..

Demokrasi buna derler, düşünün!..
Düşünün de tatlı tatlı kaşının.
İsterseniz bızlm gibi aşının,

Tek çalgılı müziklere mâşallah!
Kararlara, tüzüklere mâşallah!..

O söylerse demeç olur, söz olur,
Biz söyleriz alev alev köz olur,
Jet devrinde ihraç böyle tez olur,

Kararları yazanlara mâşallah!
Küsenlere, kızanlara mâşallah!..

Bütün başlar lastik gibi büküldü
Merkezciler yolumuza döküldü,
Fermuarlar otomatik söküldü,

Bundan sonra hep sökülür inşallah!..
Açık rejim derler buna... mâşallah!..

Bu partiye ömrümüz dar sanmıştık,
Herkesi dost, her ağzı yar sanmıştık,
Göz duymazsa, kulak duyar sanmıştık,

Doyana da, duyana da mâşallah!..
O yana da, bu yana da mâşallah!..

Gidiyoruz Paşam, dostlar sağ olsun!
Geceniz bal, gündüzünüz yağ olsun!
Damat beyin fındık burnu dağ olsun!

Bir gün elbet öfken geçer inşallah!
Paşamıza kırk bir kere mâşallah!..

Sevgili dinleyicilerimiz!.. Dörtlerin bu yanık türküsü, gönül kulakları sağır olanlardan başka bütün sanatçılarımızı hislendirmiş olduğundan hiçbirinde bu hafta mikrofona çıkmak takati kalmamıştır.

Bağrı taşlı üst sanatçılarla, gözü yaşlı as sanatçıları efkârlarıyla başbaşa bırakarak bu haftaki konserimizi bitiriyoruz. Gelecek hafta tekrar bulaşmak dileği ile, hepinize mutlu günler!.. Hoşça kalın!..

CAF

Sarhoş — Hadi kumrularım, mezeler ondan, rakılar benden!

O kimdir, bir kişi mi, bin kişi mi, bilemezsiniz. Ama her yerde onun gözü, her yerde onun dili, her yerde onun çirkinliği vardır. Gölge olur yatak odanızdan içeri girer, haset olur cebinize kayar, nazar olur hayatınıza dökülür.

Dürüstlüğünüz uğrunda fakir kalmışsanız, o inanmaz buna:

— Haydi efendim, der, fırsat bulamadığı için dürüstlüğe mahkûm oldu. Eline bir imkân geçsin de görünüz.

Çalışıp eser mi veriyorsunuz? Fısıltısını kulağınızın dibinde duyarsınız:

— Kimbilir kimlerin ellerini öpüyor da bastırıyor onları.

Bir gece eğlenmeye çıksanız, bir görünmez hoparlörle bütün şehre yayar:

— Hani ne oldu dürüstlük? Ne oldu fakir fıkara dostluğu? Her gece zil zurna para ezliyor.

Bir aşka tutulursunuz.

— Gördün mü ırz düşmanını, der. Elâlemin kızını karısını kandırıyor.

ŞEY TAN
diyor ki

O!..

X

Bir kenara çekilirsiniz, fakat yaranamazsınız ona:

— Kimse suratına bakmadığı için, kompleksinden ortalığa çıkmıyor, der.

Onun için başarınız sahtekârlık başarısızlığınız «Ben zaten söylemiştim» dir.

Bir inanç peşinde hapse girerseniz, kahrkaha atar:

— Reklâm için yapıyor!

Bir tek gün aynı formu tuttu-ramasanız, sevinçinden tepinir:

— Nasııl, tükendi işte. Bir atımlık barutu çabucak bitiverdi. İyl yerde oturursanız:

— Bu hayatı nasıl yaşıyor, di-

ye akrep bacaklı soru çengelle-riyle düşünceleri karıştırır.

Kötü yerde otursanız:

— Sürünüyor mıymıntı, der.

Şık giyinmeniz züppelik kalenderliğiniz zevksizlik olur. Ağzınızla tuttuğunuz kuş onun için yol kenarından toplanmış bir fare ölüsüdür. Bir heyecanın şevkiyle parçalansanız da kanlı gömleğinizi bir bayrak gibi bir ağaca assalar, karşısına geçer.

— Kimbilir, der, hangi numarayla yutturdu bunu...

Ve bir şafak vakti bir duvar dibinde kurşuna dizseler sizi, sinsi sinsi gülümser:

— Nasıl olsa hastaydı, öleceğini bildiğinden kahramanlığı kurtarmak için yaptı!

★

O kimdir, bir kişi mi, bin kişi mi, bilemezsiniz. Bildiğiniz onun her iyi niyete düşman, her şahsiyete kinli, her yükselişe karşı kıskanç olduğudur.

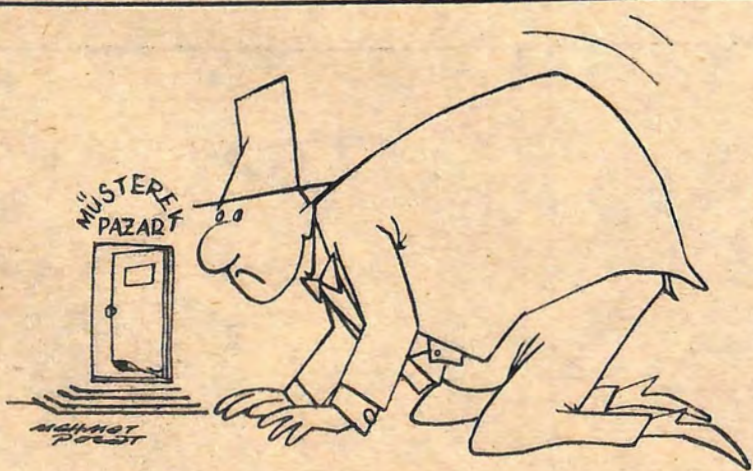
Başkaları O'na «Şark» diyorlar. Ben:

— O, biziz, diyorum.

Seytanekici

ZEKİ

YAZISIZ

Memur — Kuzum biraz da bana bırakın!

BUYRUN CENAZE NAMAZINI

DÜNYANIN en acıip cenaze töreni bizim fabrikada oldu. Dili alışkanlığı işte, hep bizim fabrika deriz; Şakir Beyin fabrikası...

Şakir Bey çok değerli bir adam ama, ne yapsın zavallı, çok kısır bir memlekette dünyaya gelmiş, yoksa, bir Avrupa, Amerika memleketinde dünyaya gelmiş olsaydı, o memleketin tapusunu üstüne çıkartır, yetmezdi de, komşu memleketleri de kiralar, satın alırdı; böyle büyük bir iş adamı... Ne yap-sın garip, kendi büyük, memleket küçük ve de kısır...

Fabrikada memuru, ustabaşısı, ustası, çırağı, iki yüzden çoğuz. Biz

AZİZ NESİN
Yine birinci

böylece dirlik düzen içinde çalışıp dururken nereden geldiyse Nuri Usta diye bozguncu biri geldi. Onun gelmesiyle de tadımız tuzumuz kaçtı. Daha geldiğinin ilk haftası mı ikinci haftası mı neydi.

— İşçi ücretleri azdır! diye işçileri kışkırtmağa başladı.

Sizden iyi olmasın, Fahri Usta diye bizim fabrikada yirmi yıldır çalışan gayet insanıyetli bir ustabaşı vardır, çekti bu Nuri Ustayı:

— Be oğlum, dedi, bulmuşsun da bunuyorsun. Sen biraz çeneni tutsan iyi olur. Allah razı olsun, bu adam bizi burdan kovsa da aç ekmek kapısı açılmış. Şurada çalışıp üç-beş kazanıyoruz da çoluk çocuğumuzu geçindiriyoruz. Şimdi bu adam bizi burdan kovsa da aç

açık kalsak daha mı iyi!.. Diyelim seni burdan tır etse, senin gibi ellitane Nuri Usta, kuyruğa girmiş, iş diye kapıda sıradalar...

Gelgelelim bu Nuri Usta lâf anlar takımından değil.

— İş kanunu var bu memlekette ulan! diye barbar bağırıyor.

Şakir Bey duysa, vallaha bunu yakasından tuttuğu gibi kapı dışına deh eder.

Bu Nuri Usta gittikçe azıttı efendi, bu sefer de;

— Fazla mesai ücretlerini isteriz! diye yeni bir âdet çıkardı ortaya.

— Gel oğlum etme eyleme! diyor-sak kime diyoruz, bir kulağından girip öbüründen çıkıyor.

Kıyası efendi, bu bozguncu o güzelim fabrikayı karman çorman edip ortalığı birbirine kattı. Sonunda Şakir Bey de olanları duydu ya, nedendir anlamadık, hiç sesini çıkarmadı.

Nuri Usta azdıkça azıyor, bu sefer de;

— Fabrikada işçiye öğle yemekleri çıkacak! demez mi?..

Şunun zoruna bak bilyol, öğlen yemeğiymiş, yok mu daha bir istediğin. Öğle yemeği verseler, bu sefer de «avrat isterim!» diye tutturacak.

Biz bu dellbozuğun ileri geri sözlerini patrona duyurmak istemiyoruz ya, duyulmıyacak gibi değil ki. Fabrikaya iş müfettişlerinin beş gelip onu gidiyor. Pekly ama, atron bu bozguncuyu neden kapı dışarı ezmez.. Gördün mü adamın iyi kalpliliğini sen! Kovsa, herfin çoluğu çocuğu aç-çıplak kalacak diye acıyor işte besbelli...

Uygunsuz kişiyle baş edilir mi hiç, bu sefer de:

— Çalışma yerlerinde sağlık şartları bozuk!.. diye başladı.

Yahu herif düpedüz deli be!.. Ulan burdan kovulursan daha iyi yerde mi çalışacaksın zibidi!.. Kahve köşesinde sürtüp duracaksın.. Ulan burası iş yeri mi, yoksa efendime söyleyeyim, turistik otel mi?

Biz buna «gel etme, eyleme Nuri Usta!» dedikçe;

— Ulan bu memlekette kanun var be! diyerek büsbütün azıyor.

— Arkadaş, memlekette kanun yok, diyen mi var!.. Memlekettir, elbet kanunu bulunacak... Velâkin bu kanun sana bana mı? Nuri Ustanın üstüne kanun çıkarmadılar ya...

Ne desek boş. Bizim anlamadığımız, neden Şakir Bey buna patronluğunu bir iyice gösterip, tır git kapımdan, demez?.. Fahri Ustanın dediğine bakılırsa, herif bozguncu mozguncu ama, elinden gelmeyen iş yokmuş da ondan ötürü patronunu kovmağa kıyamamış. Orası öy-

hem de yanından kovmuyor.

Derken, işte o kaza oldu. Öğle paydosuna yakın bir saatte birden bir gürültüyle sıçradık. Atelyenin camları şangır şungur indirdi. Aman diye çığırarak fırladık. Nedir, ne değildir... Bir de baktık fabrika ocağının olduğu yerden havaya dumanlar yükseliyor, bir, bir daha patlama oldu. Aman kaçın edin... Epey sonra duman muman kalmayınca, bir de baktık ki, ocağın, fırının tuğlası bile kalmamış, hep toz olup uçmuş.

Patron saçını başını yolarak geldi:

— Eyvah, eyvah... diye dövüntü-

le, herfin elinden her bir iş geliyor ve her bir işin hakkıyla ustası. Santral bozulur, koşar onarır. Torna tezgâhi çalışmaz, şıp diye yapar. Elektrik işi bunda, tesviye işi bunda... Herif anasından elinde matkap, tornavida, anahtar, öylece usta doğmuş canım... Fabrikada bir bozuk makina vardı, dünyanın mühendisi geldi gitti, onaramadı. Alman yadan uzmanını, yapan fabrikanın adamını getirttiler de yapamadı. Sonra bu bozguncu Nuri;

— Durun hele!.. deyip bir sıvandı, gözkaş arasında koca makinaı onardı çıktı. Bunda yedek parça medek parça kullanmak da yok.. Dişlileri eğeler, pistonu bir çivi sokar, ara yere çaput tikiştirir, bel kemerini volana takar, gecenin bir vakti bozuk makineyi işletir. Herfin eline saçtan odun sobası yer, sana jet motoru yapsın ki, jet fabrikası ayırdetmez..

Bu yanları iyi de gelgelelim bozguncu... Arkadaşları toplandık:

— Yahu, dedik, bunu bir şikâyet edecek makam yok mu bu memlekette?

Gidip patrona söyledik. Patron dersin yaka silkıyor...

Son zamanlarda iyice belâ oldu, göniülden çalışmıyor da.. Patron, bundan hem yandım Allah diyor,

yor.

Dar zamanlarında Nuri Ustayı çağırır. Bir sıra dövündükten sonra:

— Nuri Usta nerde, Nuri Usta nerde? diye bir zaman çırpındıktan sonra;

—Çabuk Nuri Ustayı bulun, bulun getirin! dedi, odasına gitti.

Nuri Usta bu ocağı, fırını bir haftaya kalmaz, yeniden çatar çıkarır ortaya, yoksa fabrikanın aylarca işleyeceği yok. Nuri Ustadır bu, koca fabrikayı fırınsız, ocaksız, bacasız işletmenin de yolunu bulur ya...

Ara tara, Nuri Usta yok. Evine baktırdık, yok. Kahvede arattık, yok... Yok, yok... Fahri Usta:

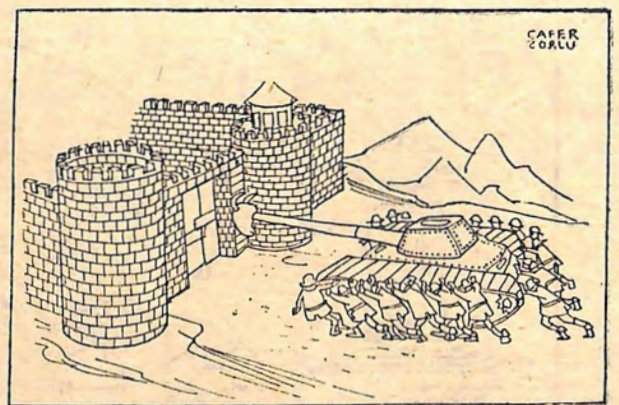
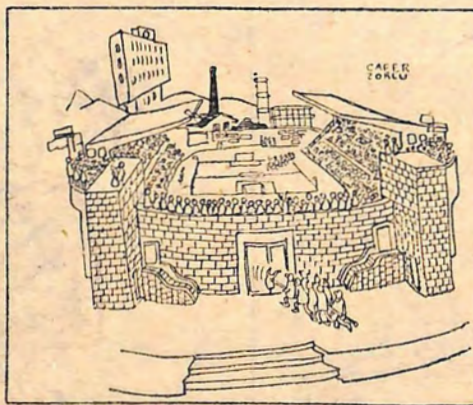
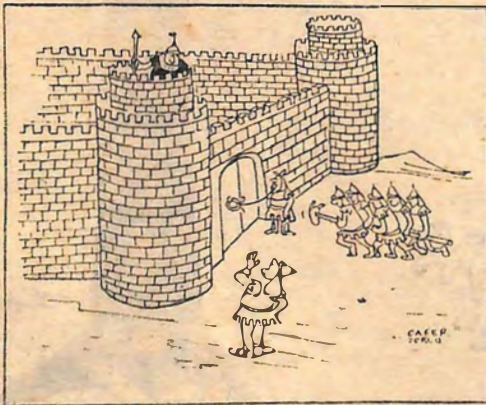
— Ulan uçtu mu bu namussuz!.. deyince ocakçı Niyazi;

— Evet uçtu! dedi.

— Nasıl uçtu?

— Uçarken görmedim ya, ocaktan, bacadan tek tuğla kalmadığına bakılırsa, Nuri Usta da uçmuş olsa gerek... Fırın bozulmuştu. Nuri Ustayı çağırdım, sıvandı, işe girdi. İlk benim çırağı küskü almaya gönderdi, arkadan da ben mühendise gittim haber vermeye... İşte o sıra fırın patladı. İçerde olsak, biz de uçacaktık...

Belki de kurtulmuştur diye akşam kadar Nuri Ustayı aradık. Bulamayınca patrona gidip söyledik:

— Nuri Usta sizlere ömür Bey...
Patron koltuğunda bir rahat, bir keyifle gevşedi;

— Ooooh!.. Allaha şükür, ocak gitti ya bir belâdan kurtuldum. Ocağı, fırını nasıl olsa yaparız, Nuri belâsından kurtuldum.. dedi.

Demesyle bize bakıp, akli başına gelmiş olacak:

— Aman, dedi, bu dediğim aramızda kalsın, sakın duyulmasın...

Fahri Usta:

— Her işte bir hayır vardır Befendi, dedi, öldüğü iyi oldu.

Şakir Bey:

— İyi olmasına çok iyi ya, benim oh dediğim duyulmasın...

Ertesi gün oldu, patron tutturdu:

— Nuri Ustanın cesedi bulunsun, cenaze töreni yapılacak...

Polisler arar, biz ararız, herifin cesedi bile yok.

Patron:

— Kol, bacak... Ne bulursanız getirin! diyor.

Kol bacak değil, bir hafta aradık, tırnağının ucunu bulamadık. Patron,

— Bu herif hep duman olup çıkmadı ya, elbet bir şeyi kalmıştır, artık nesli kalmışsa bulunacak! diyor.

Yok kardeş, zorla mı? Fahri Ustaya:

— Yahu, dedim, patron bu herifi günahı kadar sevmezdi. Şimdi bu ne iştir ki artık kalmış saçını tırnağını aratıyor...

Fahri Usta:

— Bu iş başka, dedi, Şakir Bey iş adamı arkadaş... Ölen işçisine bir cenaze töreni yapacak ki, dillere destan... Adamı işçi düşman bir patron diye gösterdiklerinden, o da işçisini sevdiğini isbat edecek, Günlü almak böyle olur...

Patron:

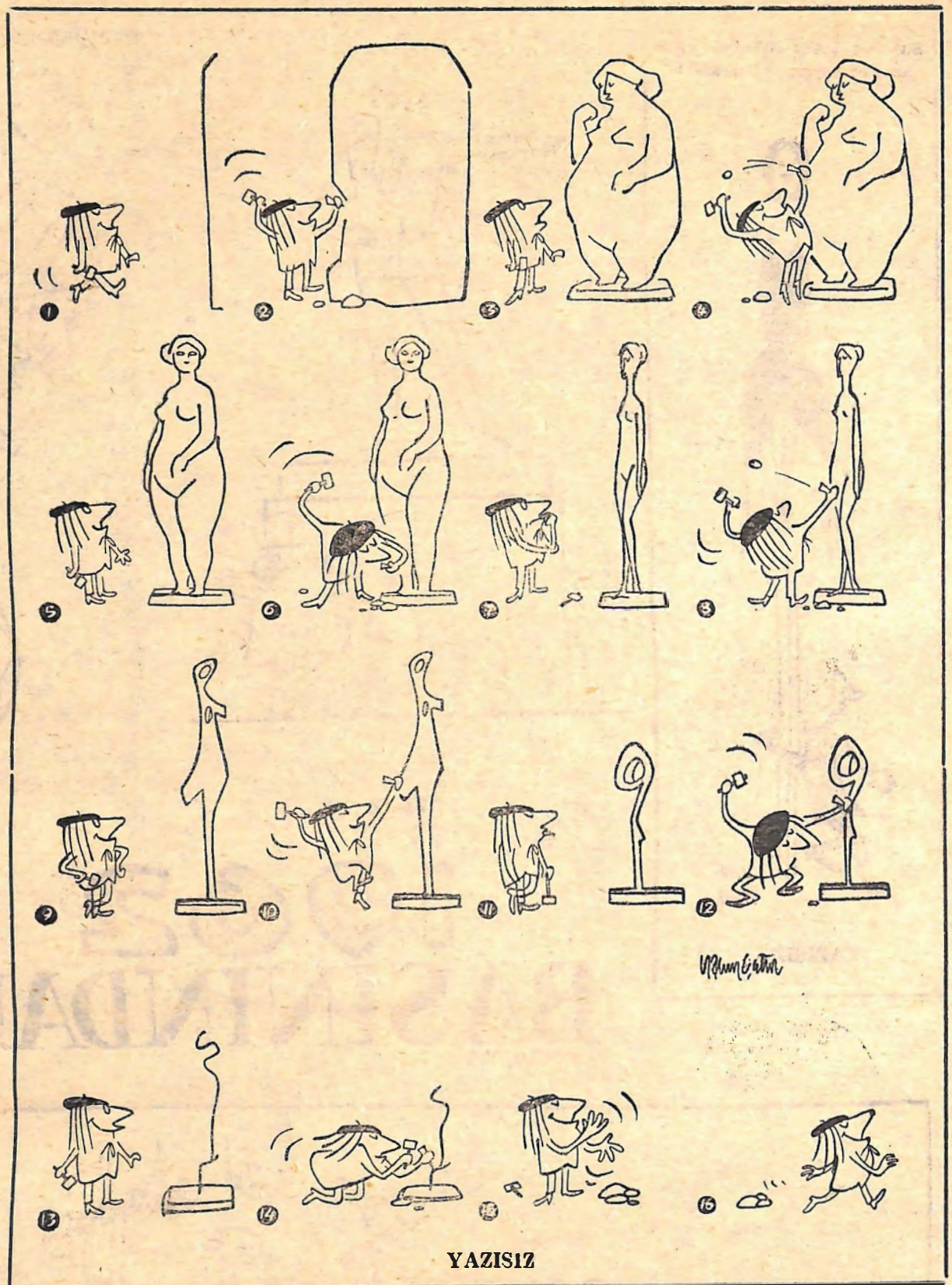
— Her kim, Nuri Ustadan arta kalmış bir şeyini bulursa, yüz lira ikramı vereceğim! diye ilân etti.

Hemen o gün de bulundu, ama nesi bulundu, ayıptır söylemesi, Nuri Ustanın üretim organı, iki taşın arasında ezilmiş olarak bulundu. Acaba onun mu, değil mi, nereden belli? Yahu başka kimin olurmuş, tövbe, bu düşen mendil değil ki, insan düştüğünü bilmesin.. Elbet Nuri Ustanın. «Ya onun değilse!..» deyip duruyorlar. Kim bilir? Karısı... Kadın «Benim yüreğim dayanmaz, bakamam!» dedi. Belediyenin doktoru, adli tıbbın doktoru muayene etti. Bizim patron da hep başında... Sonunda resmen defnine müsaade alındı.

Bu işi bilen bir kaç kişiyiz. Patron bizi çağırdı:

— Aman, dedi, bu iş duyulmasın, herkes sandukanın içinde Nuri Ustanın cesedi var diye bilsin. Tabutta biraz ağırlık konacak ki, taşıyan cemaat içinde ne olduğunu anlasın...

İmam yıkamış etmiş, tabuta koymuş. Biz bütün fabrika işçileri cenazenin kaldırılacağı cami avlusuna geldik ki, bir kalabalık, bir kalabalık... Büyük adamlar gelmiş, gazeteciler do'muş, iş müfettişleri ora-

da... Patron iki gözü iki çeşme ağlıyor. Cenaze namazı kılınıp da imam duadan sonra:

— Ey cemaat, merhumu nasıl bilirsiniz? diye sorunca, patron kendini tutamadı, tabutun üzerine a-banıp:

— Ah, kardeşim Nuri, sen de gittin Nuri... Sensiz ne yapacağım şimdi. Vah Nuri... diye ağladı...

Bu da yetmedi:

— Açın tabutun kapağını, arkadaşımı son bir kere öpeyim! demez mi!..

Yahu, bu bizim patron şaşırdı mı, ne... Neyi öpecek?

— Olmaz! diye beri çektiler, bu sefer de:

— Öyleyse, bir kerecik göreyim, ne olur son bir kere gösterin! diye çırpınıyor.

Benim anılabildiğime göre bizim patron, kendi sesinin, gözyaşının

heyecanından tabutta ne olduğunu unuttu...

Cenazeyi mezarlığa götürdük, tabutuyla mezara gömdükten sonra, patron taze mezarın başında ağlıyarak konuştu. Toprak tümseğine bakıp dedi ki:

— Nuri!.. Nuri!.. Sen benim en büyük desteğimdin, dayanağımdın, Seni de kaybettim. Sen, çalışkan, şuurlu, yaptığını bilen bir arkadaşımydın. Yaşadıkça seni anacağız, kalbimizde yaşayacaksın Nuri Çok çalışırdın, yumuşak başlıydın, söz dinlerdin Nuri!..

Yanımda duran Fahri Ustaya baktım, o da ağlıyor:

— Arkadaş, dedim, bu bizim patron tabutta ne olduğunu unuttu mu?

— Unutur mu canım?

— Unutmadıysa bu dil dökmeler neyin nesli!.. Hem ayıp, hem günah..

Tabuttaki şeye insan bu lâfları nasıl eder?

— Anlamazsın sen.. der. İşin icabı öyle geliyor.

— Sen neye ağlıyorsun?

— Şu dokunaklı sözlere yürek mi dayanıyor arkadaş..

Cenaze töreni bitti, mezarlıktan döndüyoruz, işçi arkadaşlardan biri:

— Gayri ölsem de gam yemem, dedi, böyle bir tören yapıldıktan sonra...

Öbürü:

— Arkadaş, ben bu bizim patronun yoluna ölürüm.. dedi.

— Ölmemez mi!.. Can feda..

Fabrikaya döndük patron odasına girdi:

— Ooooh, çok şükür, bu belâyı da ucuz atlattık... dedi.

Patron büyük iş adamı ya, zavallı yoksa kısır bir memlekete düşmüş.

Aziz NESİN

Bu sene kadın giyiminde «jet» modası yaygın. (Gazeteler)

YAZISIZ

YAZISIZ

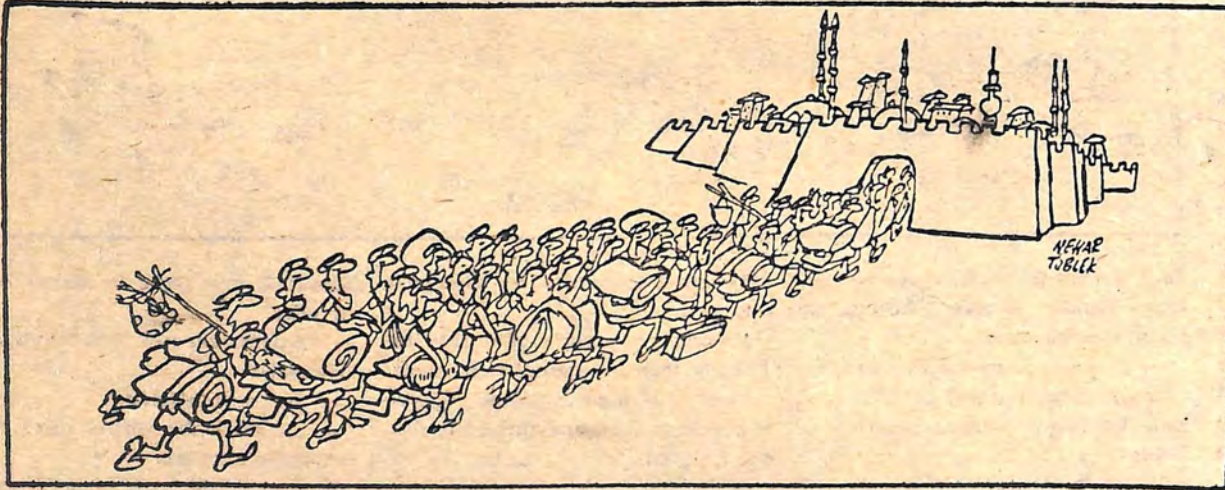

İlk çağ

Orta çağ

1962 BASININDAN

İstanbul'un fethi!

Eski Yılbası Revüsü

Gayet şık iki hanım, Beyoğlunda:

— Güzelim, (S.) beyle darılmışsın, ne çabuk!

— O, geçen seneki aşkımdı, hemşire. Bu sene de onunla kalacak değilim ya!...

✱

Arabacı ile müşteri arasında:

Müşteri — Fatihe ne vereceğim?..

Arabacı — (Parmağıyle işaret ederek): İki papel!

Müşteri — Tarife elli kuruş yazıyor!

Arabacı — O, geçen senenin tarifesidir. (Kırbacını şaklatarak geçer).

Turhan Selçuk'un bu karikatürü 1962 yılında Bordighera milletlerarası yarışmada Gümüş Palmiye armağanını kazanmıştır.

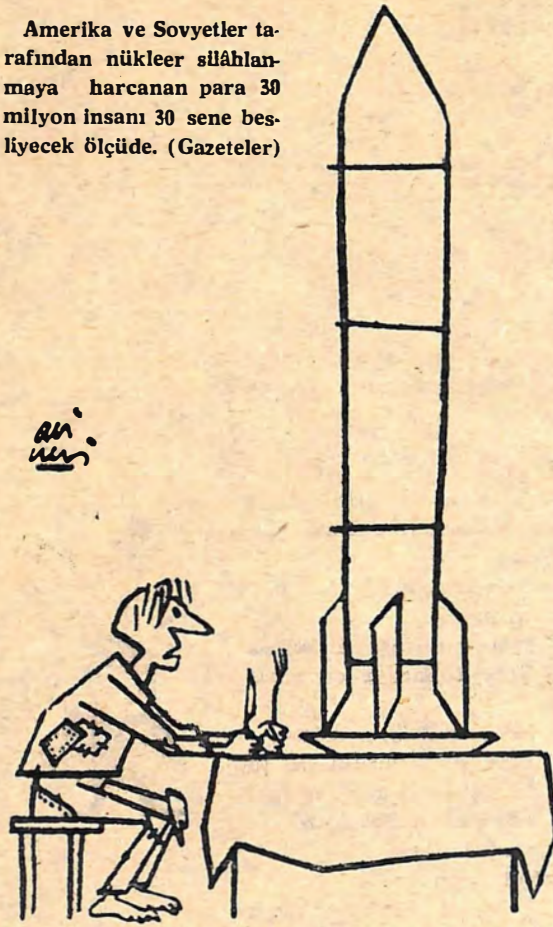
YAZISIZ

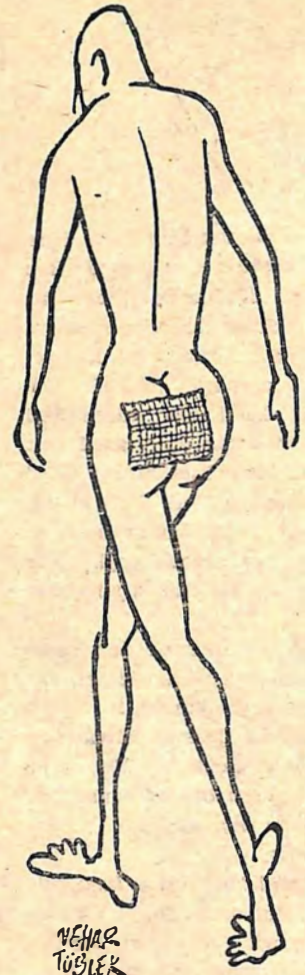
Yeni çağ

Amerika ve Sovyetler tarafından nükleer silahlanmaya harcanan para 30 milyon insanı 30 sene besleyecek ölçüde. (Gazeteler)

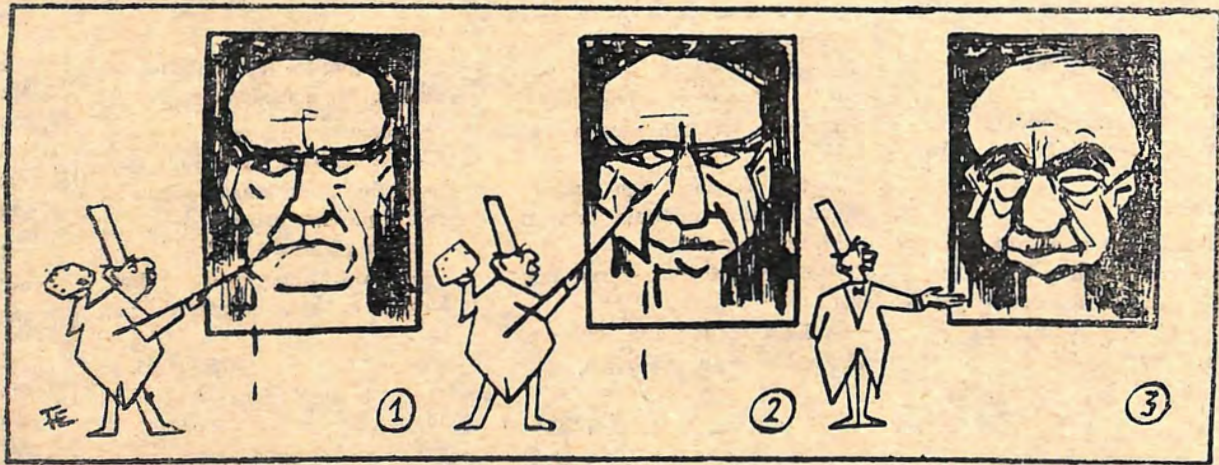
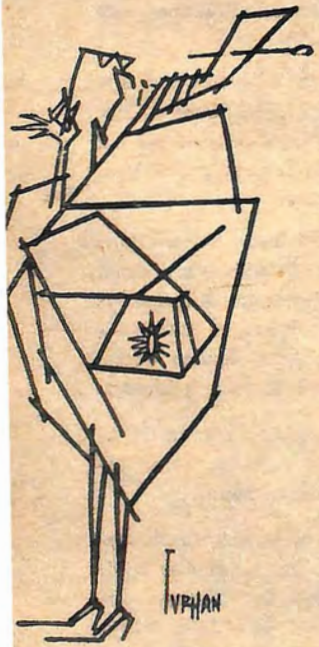
YAZISIZ

Nüfus başına yılda 33 cm. kumaş düşüyor. (Gazeteler)

YAZISIZ

SEÇME KARİKATÜRLER

İnönü: «Devrim üzerinde rötüş yapmakla, inkâr ayrıdır.» dedi.

Eski Yılbaşı Rövisü

Hanım ile bey:

Hanım — Bey, artık ısrar etme, küçüğü verelim. Anlaşılan oğlanla sevişiyorlarmış da!...

Bey — Hanım, on altı yaşındaki kız kocaya verilir mi? Bâri on yedisine girsin...

Kız — (Kapının arkasından dinledikten sonra içeri girer)
— Beybabacığım, yeni senenizi tebrik ederim, Vertniz

elinizi öpeyim... Sizin de anıncığım. (Öper). Siz de beni öpsenize! On yedi yaşına girdim?!..

#

İki memur:

— Birader, geçen seneni tebrik ederim!

— Nesini tebrik ediyorsun azizim. Yirmi günde bir yarım maaş aldıktan sonra yenisi de bir, eskisi de...

Fırtına ve Nükteler

✱
ULUNAY
✱

Bu hafta Pazar sohbeti fırtınadan başka ne olabilir ki? Ben de bunu düşünerek sizlere fırtınalı fıkralar nakledeceğim.

Tipi ile karışık bir karayel fırtınası ağaçları kökünden söküyor, damlardan kiremitleri uçuruyor, deniz dağlara çıkıyor. Herkesi bir dehşet almış. Kimi czan okuyor, kimi tövbe istigfar ediyor, kimi kurban adıyor. Bektaşî kahvenin peykesinde diz çökmüş iki elini açmış dua ediyor:

— Ey Ulu Tanrım! Sen karadaki kullarına merhamet et, onları sen koru Yarabbi!

Bektaşînin duasını işitenler:

— Baba erenler! Bu nasıl dua? Böyle fırtınalarda asıl denizdekilere dua edilir.

Bektaşî:

— Denizdekiler zaten hâpı yuttu. Onların artık duaya ihtiyaçları kalmadığı için ben karadakilere dua ediyorum.

✱

Eski zamanlarda Üsküdar Kadısı kayıkla İstanbul'a geçiyor. İskeleden ayrılmışlar Kızkulesi açıklarında hava patlamış. Kayık, kâh dalgaların tepesine çıkıyor, kâh aşağı iniyor. Kadı korkmuş kayıkçıya:

— Evlât, demiş, bir tehlike var mı dersin?

— Ne tehlikesi efendi?

— Allah esirgesin batma filân gibi...

Kayıkçı:

— Efendi, demiş, okuman var, yazman var. Şimdiye kadar hiç Üsküdar Kadısı denizde boğuldu diye bir şey işittin mi?

Kadı:

— Ulan ayı! demiş, benden sonra işitilmesinden korkuyorum ya...

✱

Karadenizde gemi fırtınaya tutulmuş. Yolcular, evliya adak adıyorlar.

— Tezveren Dedeye beş okka zeytinyağı...

— Pabucu Büyüğe iki kurban.

— Teberîlî Babaya on destê mum.

Gemide bir Bektaşî babası:

— Eğer şu fırtınadan sağ salim kurtulursam adını bilmediğim evliyanın türbesine bir koyun adagım olsun.

Yolcular:

— Yahu! demişler, hiç ismini bildiğin evliya yok mu?

— Çooook! Ama hepsini birer kere aldattım, hem yüzüm yok, hem de artık yutmazlar.

✱

Bektaşî fıkarasından birine seyahat verilir. O da ilmanda bir yelken gemisine biner, açık denize çıkarlar. Fırtına kopar, git-tikçe azalır, yelkenler parçalanır, direk devrilir, dümen parçalanır. Gemidekiler feryada başlarlar:

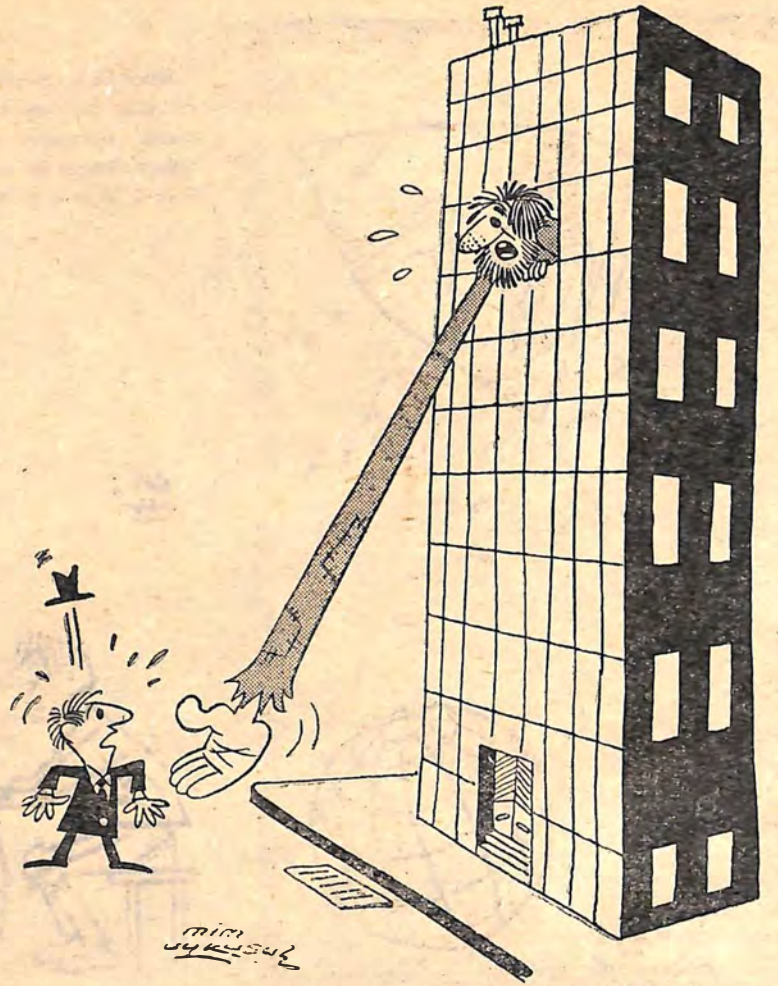
— Yarabbi! Sen beni selâmete eriştir. Beş koyun kesip fukaraya dağıtayım.

— Allahım! Canımı kurtar. Fukaraya yüz lira sadaka vereyim.

— Ulu Tanrım! Sen beni selâmete erdir, malımın yarısını fakirlere vereyim.

Bir kenarda sessiz duran Bektaşî:

— Ey kadir mevlâm! der, tam alış veriş günü... Göreyim seni,

— Allah rızası için, bir sadaka!

biraz daha dayan. Hepsi vere vere bana dönecekler.

✱

Adamın biri bir yelken kayığı ile seyahat ediyor. Birden fırtına kopmuş. Kayık çalkalanmağa başlamış. Yolcular perişan... Saatlerce dalgaların arasında yuvarlandıktan sonra rüzgâr düşmüş, tehlike geçmiş. Yolcular bir kenarda çubuğunu çeken adama:

— Hepimize geçmiş olsun, demişler. Siz korkmadınız mı?

— Neden korkayım?

— Ölümden... O müthiş fırtınada ölümle aramızda yalnız bir tahta parçası vardı.

Adam gülmüş.

— Evet, orası öyle... Fakat karada o tahta parçası da yok ya!..

(Milliyet'ten)

İşi tatlıya bağlamak

Gazetelerde haberler birbirini kovalıyor. Egesel'in sevgilisi, Fahri Özdilek'in büyük kız derken, sıra Osman Bölükbaşı'nın boşanmasına geldi.

Bu sonuncu hâdisenin bir hoş tarafı gözüme ilişti. Osman Bölükbaşı, ayrılmak istemediği eş Melâhat Bölükbaşı'ya geçen gün, tatlı göndermiş.

Çünkü, efendim, söylendiğine göre, Osman Bölükbaşı'nın aslen mensup bulunduğu Karacakürt aşiretinde, bir kadına tatlı göndermek «yandım, senden vazgeçmiyorum» mânasına gellirmiş.

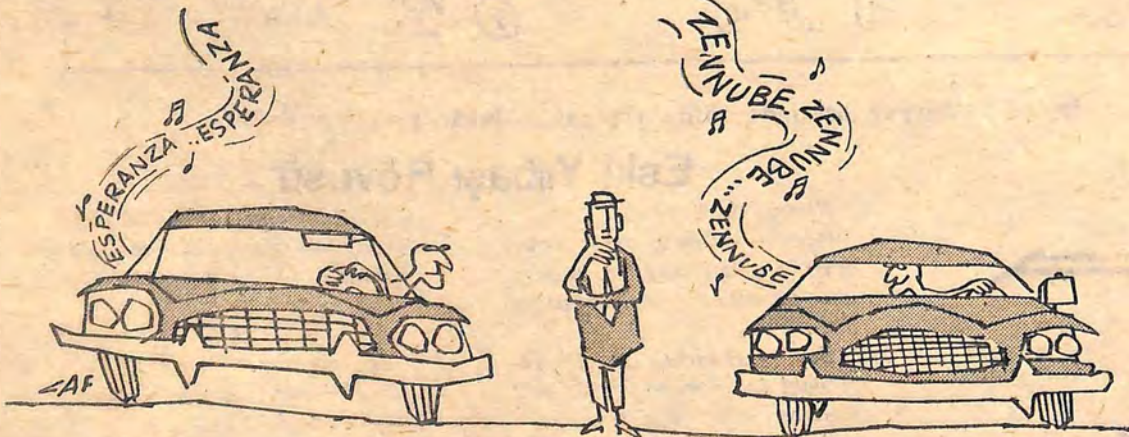
İnşallah, Melâhat Hanım da bu an'aneyi biliyordur da, biraz yumuşar, ve evine döner.

Benim diyeceğim o değil. Osman Bölükbaşı, kendi alle işini, böylece tatlıya bağladıktan sonra, Karacakürt aşiretinin tatlısı meselesini siyasi hayatımızda da tatbika çalışmalıdır. Birbirleriyle kanlı bıçaklı olan parti adamlarımızdan, bir kısmı diğerine, her ne tatlısı ise ondan, bir tepsi gönderince, belki, hâdiseler daha kolaylıkla yatışır.

Ama, durun hele, evvelâ Melâhat Bölükbaşı'nın kararını beklileyim de, tatlının ne derece tesirli olduğunu anlayalım.

Doğan Nadi

(Cumhuriyet'ten)

İki dünya arasında!

Geçen Yıldan :

Ben ne imişim be?

KENDİ kendine:
— Ben ne imişim be! Bir dokunsam hükümet deviririm. Bir çıkışsam siyasi depremler yaparım... Høy heeey! Var mı bana yan bakan!..

Diyenler gene çoğaldı. Tabiatla her şey bir kanuna bağlıdır. Muzdan koca-yemiş kadar her «mahsul» çiçekten çağlaya, çağladan hama, hamsan olmuşa geçecektir. Bu devreler beklenmeden ne yenir, ne yutulur. Çoğu yemişlerimizin tatsızlığı olmandan toplanmalarından ileri gelir. Ne var ki; manavda ham yemişi ısı- rıp tadına bakamazsınız. Gösteriş, yanaklarının rengi sizl kandırır. Ond- an sonra bu ham yemiş yüzünden, mide ekşiliği, mide fesadı, hattâ ül- sere kadar gider...

Bunun taksirâtı olmadan yemiş- leri koparanlardadır.

Benim tanıdığım bir manav var- dır. Gösterişli yemişlere elimi sürer- ken kaşlarını kaldırır:

— Ben size içeriden vereyim! der...

Mesele, olmadan mostraya düş- memektedir. Düşün mü önüne ge- len sıkır.. bakar.. alan da olur, al- mıyan da, alıp yiyenler memnun ol- maz, turfanda kopmanın zararını olgunu da, hamı da itibardan dü- şürerek birlikte çekerler.

Hikâye malûm:

Şimdi belki çoğu toptan limon- tuzu tüccarı olmuştur. Eskiden li- monu Museviler satardı, gene böyle birisi önündeki sepet işportaya beş on limon koymuş:

— Sulu limon! diye bağırır ge- zermiş:

Birisi gelmiş, limonları sıkıp du- ruyor, satıcı:

— Ne sıkıyorsun kuzum? diye so- runca müşteri:

— Dışısını arıyorum! demiş. Li- moncu da:

— Karıcığım, sayılı günler çabuk geçermiş... Bak, beş yıllık takvim aldım!..

— Koynuna mı alacaksın? cevabı- nı vermiş. Cevabın aslı biraz müs- tehcedir.

Kahvede veya meyhanede veya barda, hani kabadayılık propagan- dasına elverişli bir yerde ayağa kalkmış, şöyle gerine gerine:

— Ulan var mı bu dünyada ben- den daha zorlu kabadayı! diye ses- leniyormuş. O sırada kahve veya meyhanenin kapısından alelâde bi- risi giriverince, bizimki hemen:

— Bir sen bir de ben kardeşim! diye koalisyonra razı oluvermiş.

«Atmak» fiilinin türlü mânası vardır. Şimdi buraya sıralamakta fayda yok!

— Daha doğrusu fayda var ama, bundan faydalanacak olan yok! Hal- buki beş sene sonra Türkiyede Türk- çe bilenlerin sayısı -bu gidişle- İngi- lizce bilenlerden daha az olacak gi- bime geliyor... En temiz yazı yazan- larımızın «geçirdiğimiz hafta» gibi saçmaladıklarını gördükçe, onlar he- sabına nevmît oluyorum. Hafta ge- çirilmez, hastalık geçirilir. Şuna «geçen hafta» dese acaba Çince mi olur? Senin anan, baban, deden ve ninen böyle mi konuşuyordu? Bu lâfları sana kim öğretti? A bülbül

evlâdım! diye sorsam zavallıya, ama bu memlekette pabuçları sağlı sol- lu ters giyme moda olsa, artık canı acısa da acımasa da, nasırı oynasa da oynamasa da, bunu yapanlar bu- lunur. Bu bir «marifet» meraklılığı- dır.

Merak bu ya! Adamın birinin de atma merakı varmış:

(Bu merak acıvırlarda ve balıkçılar da daha koyudur). Oturmuşlar ko- nuşuyorlar.. bizim atıcı anlatırmış:

— Yirmi beş adıma cevaz koyduk. Tabanca atıyorduk! Ali Efe attı, vuramadı. Veli Efe çekti tabanca- sını, nişan aldı attı, o da vuramadı, ama bunlar piyeyi gözünden vuran adamlar ha!.. Sonra, ne ise ben çek- tim tabancayı, yarıdana sığındım bir dokundum tetiğe!.. dediği sıra- da atış işinde hazır bulunmuş birisi kahveden içeri girince, bizimki göğ- sündeki havayı boşaltıp ciğerlerini söndürerek:

— Ben de vuramadım! demiş. A- dam ne fena olur değil mi? Ağzı ekşir, burnu yaşarır, dişi kaşıyor, karnı ağrır, hani düpedüz hektimlik olur. Atmasını, iyi atmasını, yerinde atmasını bilmek lâzım.

B. FFLEK

Geçen Yıldan :

Çok Oturur..

Ankara valisi çöp işini incele- mek üzere Almanya'ya gidiyor- muş...

Neden başka bir işi değil de, çöp işini? Herhalde gelenegi bozmamak için olacak...

Malûm ya bizde Avrupa- ya gitmek için daima çerden çöpten sebepler bulmak âdet haline gelmiştir.

Ümitle bekliyoruz

İnönü:

— Demokrasiyi işleteceğiz, de- miş.

İnşallah bundan sonra böyle olur. Çünkü şimdiye kadar de- mokrasi diye sadece halkı işle- tiyorduk.

Ninni!

Garip bir tartışma başladı Türkiyede: Bize demokrasi u- yuyor mu, uymuyor mu?

Bize kalırsa geldiği gündən- beri uyuyor, rahat rahat, mışıl mışıl uyuyor!

Tanrı kolaylık versin

İtalyada küfür öyle artmış, öyle artmış ki, Papa, küfüre karşı tedbir almaya kalkmış.

Papa küftire karşı nasıl ted- bir alacak acaba?

Çünkü biz buradaki tecrübe ile biliyoruz ki, küfüre karşı tedbir alınmaz, tam tersine memleketi kurtaracak her tür- lük tedbirlere karşı küfredilir!

Değişen moda

Şu kat mülkiyeti çıktığından beri rahmetli Nureddin Artam- ın bir sözü geliyor hatırmıza.

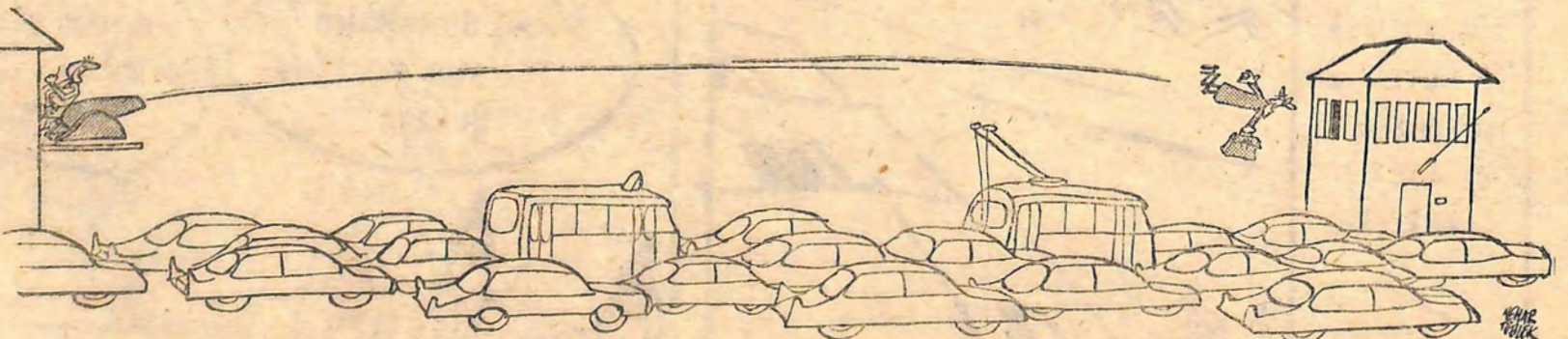
Artam:

— Eskiden insanlar yuva kur- dukları vakit ev bark sahibi o- luyorlarmış, onun için de bu- na (evlenmek) demişler, derdi.

Kat mülkiyeti zamanımıza ne kadar uygun, artık evlenmek yerine katlanmak diyeceğiz.

Çetin ALTAN

İşine geç kalan memurlar ceza görecek. (Gazeteler)

YAZISIZ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

KOMİSER
OSMAN

İBRAHİM
SELÇUK

KUÇERO'YA
KARŞI

12

BİRKAÇ GÜN SONRA OS-
MANIN İLK UĞRADIĞI KÖYDE.

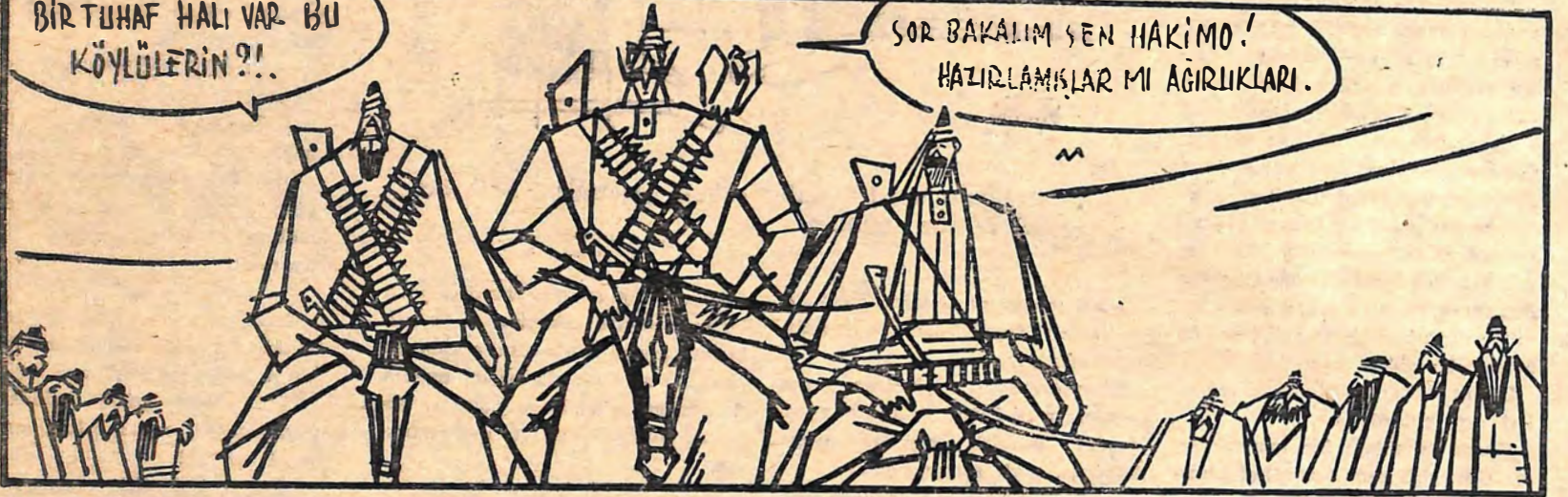
ZARİFO!
KUÇERO VE
ADAMLARI GELİYOR.

ERKEN UĞRA-
DI BU SEFER.
AMA İYİ OLDU.
ÇOK İYİ OLDU.

BİRTUHAH HALİ VAR BU
KÖYLÜLERİN?!

SOR BAKALIM SEN HAKİMO!
HAZIRLANIŞLAR MI AĞIRLIKLARI.

ÜÇ UĞRU HER
ZAMAN KALDIK-
LARI EVE YER-
LEŞİRLER.
HAKİMO, ZA-
RİFOYU ÇA-
ĞIRTIR.

AVRATLAR VE AĞIRLIKLARI
YOLLA. RAKI SOFRASINI
DA HAZIRLA.

RAKI SOFRASI VE
AVRATLAR KOLAY. İLE
VELAKİN AĞIRLIKLAR...

NE DERSİN SEN?! DUMAN MI OLMAK
İSTERSİNİZ? GEL BENLE
KUÇEROYA!.

EMREDERSİN
AĞAM.

HAKİMO ÖNDE,
ZARİFO ARKA-
DA KUÇERONUN
İSTİRAHAT ET-
TİĞİ EVE (!)
GİRERLER...

AZ SONRA KUÇERO DIŞARI UĞRAR. ZATEN
ASIK OLAN ŞURATI BÜSBÜTÜN BOZULMUŞTUR...

KİMMİŞ BU OSMANO?
TOPLAYIN KÖYLÜLERİ
BURAYA!

HEMEN Gİ-
DİYORUM
AĞAM.

DEVAMI VAR

İski Türk Mizahında Yılbaşı: Eski sene hakkında

HERKESİN gözü, şimdi, yeni sene... Benimki ise eskisinde!.. Neden? Diyeceksiniz... Sebebi gayet basit: Kendini bildim bileli, daima, yeni gelen, her ne olursa, canlı veya cansız, yenir veya yenmez, adam veya sene, hep eskisini arattığı için... Binaenaleyh otuzbir Kânunuevvel 1337 akşamı düdüklere çalınır sllâhlar patlarken, giden seneyi, çilesini hayli çekmekle beraber yenilinin korkusu ile şu son dakikada âdeta bir muhabbet duyarak helecanla teşyi ettim ve kapının önünde bir lâhza yolundan tutarak ona dedim ki:

— Uğurlar olsun, haydi birbirimize haklarımızı helâl edelim, aramızda bürüdet kalsın... Gerçi şu üçyüz altmış beş günde bana bir lütfun olmadı, şöyle bol keseden inâmını görmedim, şöyle derinden bana bir (oh!) çekirtmedin, hattâ neden saklıyayım, sırtım yeni bir kat elbise ve cüzdanım tertemiz bir kaç yüz liralık varaka-i nakdiye bile görmedi... Zihnimde şöyle tatlı, pek tatlı bir hâtıra da yok... Ne kadar düşünsem sana müteşekkîr ve minnettar kalmak için ufak bir sebep ve vesile bulamıyorum: Ne bayramlarında tat vardı, ne Ramazanlarında halâvet... Ne yazın bahar oldum, ne kışın mamur... Hü-lâsa pek kuru, pek yavan, pek boş, pek saçma bir sene idin... Geldin, makamına geçtin, biz senden iş, hayır, sulh, servet, refah, hü-lâsa hasenat bekledik... Sen lâfazanlıktan ötesine geçemedin, kemküm ettin durdun, sakız çiğnedin ve nihayet

on iki aydan mürekkep kabinenle işte istifanı verdin, çekildin!

Uğurlar olsun!..

Ama, iyiliğini görmemekle beraber, şükür Allaha, çok zararını da görmedim. Bana, şahsen, musallat olmadın, büsbütün dermansız, aç ve billâc bırakmadın, yerimden, yurumdandan etmedin... Şöyle (oh!) dedirtmedin, lâkin (ah!) diye de inletmedin... (Oh!) dan hayli uzak ve (ah) a hayli yakın bir mesafede kıvrandırmayı beklettin!

Bakalım yenisi ne mal çıkacak... Büyük bir lütf ümit etmiyorum, fakat isterim ki seni bana aratmasın... Bu kadarı kâfidir. Yani gölge etmesin, başka ihsan istemiyorum! Zaten böyle nekes yıllardan fazla lütf beklemek safdillik olur.

Hani bir dilenci ağılyadan birine:

— Beş, on lira ver, Hacca gideceğim!

Demiş, o da:

— Fukaraya Hac caiz olmaz!

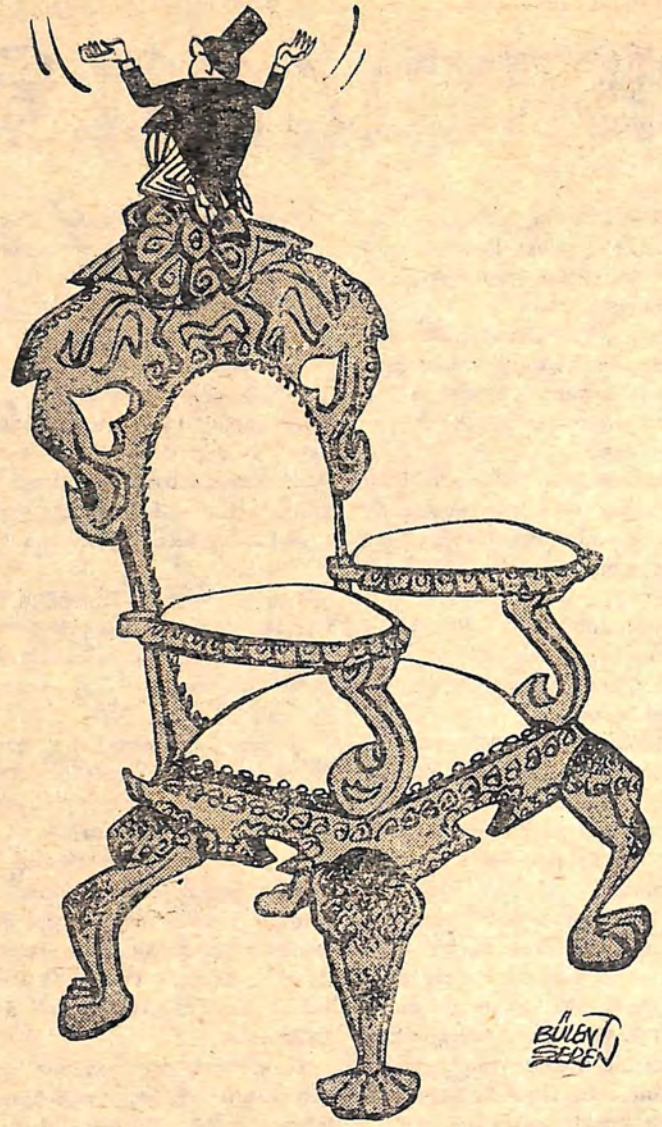
Deyince:

— Ben senden sadaka istiyorum, fetva değil!

Demiş... Onun gibi şimdiki seneler de insana lütf yerine nutuk veriyor! En büyük ihsanı, memurlara sulu meşeden, Şehremanetine yapma bir meclis-i belediyeden ve Seyrisefaine iki küçük tekneden ibaret kalan bir seneden sonra gelecek diğer bir seneden ne beklenebilir, biz de yeni seneden onu, o kadarını bekliyebiliriz!

(5 Kânunusani 1338 - 1922)

Refik Halid KARAY

Politikacı - Allahım, sen beni bu yıl da koltuğumdan ayırma!

Eski Türk Mizahında Yılbaşı: Yeni sene

Takvimin son yaprağını kopardım. Bu gece, saat on ikili çalarken, İstanbul limanını dolduran bütün yabancı gemiler, kazanlarındaki isticimleri düdüğe sarfedecekler, kimi aç kurt gibi uluyan, kimi sırnaşık bir çocuk gibi haykıran, kimi keskin bir ısıklık gibi çınlayan bu incesel kahlı, sesler suları titreterek dağdan dağa aksedecek, ufuktan ufuka dolacak!..

Bu gece saat on ikili çalarken, gazinolarda, kultiplerde, barlarda elektrikler birdenbire sönecek, cazbandın çılgın ahengiyle dönen çiftler - hicabı perdeliyen karanlık içinde - dudak dudağa, kucak kucaka gelecek!

Geçen sene, yılbaşına birkaç gün kala Beyoğlundan geçenler, büyük caddeyi kaplayan yalnız iki renk görüyorlardı: Mavi beyaz!.. Hattâ ekmeğimizi, yalnız ekmeğimizi de dekil bütün varımızı yoğunuzu yiyen Rus muhacirlerinin açtıkları: Yeşil Restoran, Mımoza, Eglon gibi yerlerdeki telli pullu çam ağaçlarında bile bizim bayrağımızdan maada her bayrak vardı. Bilhassa Yunan bayrağı!.. Bununla beraber, İstanbul'a mavi bir belâ gibi giren üçyüz otuz sekiz, çıkarken en koyu Rum mahallelerini bile kırmızı beyaza bovyarak ilk günlerin öcünü aldı!..

Üçyüz otuzsekiz senesi bizim için hiç de kademsiz bir yıl sayılmaz. Billâkis çok uğurlu, çok şerefli: İzmir'i üçyüz otuzsekizde kurtardık. Edirne'ye üçyüz otuzsekizde girdik. Refet Paşaya, İsmet Paşaya, Adnan Beye, Halide Çavuşa üçyüzotuz sekizde kavuştuk!..

Üçyüz otuzdokuza gelince: Onun girişi, içimizdeki düşmanların çıkışına tesadüf etti. Tesadüf, yeni senenin istikballi için bir fâl-i hayır sayabiliriz!

Frenklerde bir âdet vardır: Yılbaşı gecesini, Noel babanın getireceği hediyeler için küçük çocuklar patiklerini ocağın yanına bırakırlar. Ve sabahleyin, sevinçli rüyalar ile geçen bir uykudan uyanınca koş koş gidip annelerinin, babalarının koydukları oyuncakları alırlar.

Dün gece kendi kendime düştüm: Lozan'da da bir sahib-i hayır çıksa da, İsmet Paşamızın çizimleri ile Lord Gürzon'un pabuçlarını yanan bir ocak içine koysa ve sabahleyin uyanan murahhaslar kunduralarının yerinde yazılmış, imzalanmış herkesin hoşuna gidecek bir sulh muahedesi bulsalar!..

Ah... bütün dünya için bu ne hayırlı bir hediye olurdu!..

1 Ocak 1923

İbrahim Alâettin GÖVSA

Bir yılbaşı gecesi!

AİSTIKLI AYSEL Semsî Belli

KADINLAR mı birbirine çok beniyor, yoksa ben mi hepsini birbirine karıştırıyorum, anlıyamadım gitti...

İki hafta önce Nişantaşı'nda tatlı bir sarışına rastladım. Gözüm ısırıyor... (Söz aramızda, benim de gözlerim pek ısırgandır hani!..) Isırıyor amma, nereden?..

Baktım... Baktım... Baktım... O da bakıyor, hem de belli belirsiz bir tebessümü gözbebekleri içinde eriterek bakıyor...

Yaklaştım:

— Affedersiniz, dedim. Sizi birine mi benzetiyorum acaba?..

Güldü. Çapkın ve mânalı bir göz süzüşünden sonra:

— Aşkolsun!.. dedi. Ben seni görür görmez tanıdım. Bakalım beni tanıyacak mı, tanısa bile yanıma gelip konuşmak yakınlığını gösterecek mi, diye demindenberi merakla bekliyordum.

Aman Allahım!.. Deli olacağım hırsımdan!.. Yalnız gözlerim değil kulaklarım da ısırıyor. Bu ses bana yabancı değil.. Bir ahababımın karısı mı?.. P.T.T. gişelerinde her gün karşılaştığım bir memur mu?.. Yoksa her akşam aynı vapurda karşılaştığımız göz âşinalarından biri mi?..

— Siz... Siz?..

— Evet, ben?..

— Siz daha önce benimle tanışmış mıydınız?..

Yine gülümsedi, yine gözlerini süzdü çapkınca:

— Tabii!.. dedi. Hatırlayamadım mı?..

«Sen» diye senli-benli konuşması aklımı daha fazla karıştırdı. Acaba?.. Acaba?.. Acaba uzaktan uzağa mektuplaştığımız, birbirimizi görmeden resim alış veriş yaptığımız, kâğıt üzerinde senli-benli olduğumuz bir okuyucum mu?..

Ben, hâfızamın anten tellerinde canbazlık yaparken, o alaycı bir sesle konuşmaya başladı:

— Yazık sana!.. dedi. Demek hâlâ hatırlayamadın?..

Boynumu büküm:

— Maalesef!.. dedim.

Yanıma sokuldu. Küskün bakışlarla beni iyice hırpaladıktan sonra zarif parmaklarıyla ceketimin omuzundaki bir iplik parçasını aldı.

— Ben Aysel!.. dedi. Şimdi tanıdın mı?..

Aysel?.. Ay-sel?.. Tanıdığım bütün Ayseller kafamın içine hücum ediyor yakalıyacağım anda hepsi kaçıveriyorlardı...

Aysel?..

Ankara Hastahanesindeki hemşire Aysel değil!.. Kız Enstitüsü defilesinde mankenlik yapan Aysel hiç değil!.. Başka... Başkaaaa?..

Yazılı yoklama kâğıtlarını bana okutup öğrencilerin notlarını bana attıran, kendisi de Süreyya Pavyonunda twist yapan Tarih öğretmeni Aysel?.. Yooo!.. Yooo!.. O da olmaz, çünkü o Aysel şimdi Amerika'da...

Ne de çok Aysel varmış geçmiş günlerimin içinde... Terzi Aysel, telefoncu Aysel... Tip tip, dizi dizi Ayseller... Fakat şu anda karşımdaki Aysel, bunlardan hiçbirisi değil!..

Utancımın yerin dibine geçmek üzereydim. Fakat belki yerin dibine geçerken Aysel'in eteklerinin alt tarafındaki boşluğu görürüm, belki bacakları ve iç çamaşırları gözlerime çarpar, o zaman aklım daha çok darmadağın olur diye, yerine dibine geçmekten vazgeçtim.

— Affedin unutkanlığımı, dedim, bu gece pek uykumu alamadım da!

Üniversiteli gençlerin apartman duvarlarına yazdığı kocaman yazıları gösterdi:

— AF YOK!.. dedi. Seni bir defa affettim, ama şimdi affetmiyeceğim!

Konuşa konuşa yürümeye başladık. Niçin ve ne tarafa gittiğimizin değil, galiba yürüdüğümüzün de farkında değildik.

— Ne zaman affettiniz beni?.. Onu söyleyin bari... Belki oradan hatırlarım!..

— Seni affettiğim zaman aklım bu kadar dağınık değildi, cın gibiydin!.. Nefes alışımından, yahut «A-looo!..» deyişimden bile telefonda beni tanıyabilecek kadar kulak ve gönül antenlerin kuvvetliydi!..

— Hep telefonla mı konuşurduk?

— Yooo!.. Sadece geceleri!..

Yürüyerek Taksim'e gelmişiz.. Sağımızda, solumuzda küçük küçük kızlar türedi... Kutu kapaklarına doldurdukları çengelli iğneleri satmak için peşimizden koşuyorlar:

— N'olur âbi!.. Hadi be hanım abla!.. Aliver bir dizicik!.. Allah sizi birbirinizden ayırmasın!..

Bir minibüs kalkıyordu o sırada. Nereye gittiğini bilmeden bindik minibüse...

Tanımadığımı Aysel, çok iyi tanıdığım bir sesle kulağımın dibinde ötüp duruyordu:

— Yine böyle kararsız bir gezinti yapmıştık, hatırlıyor musun?

— Minibüsle mi?

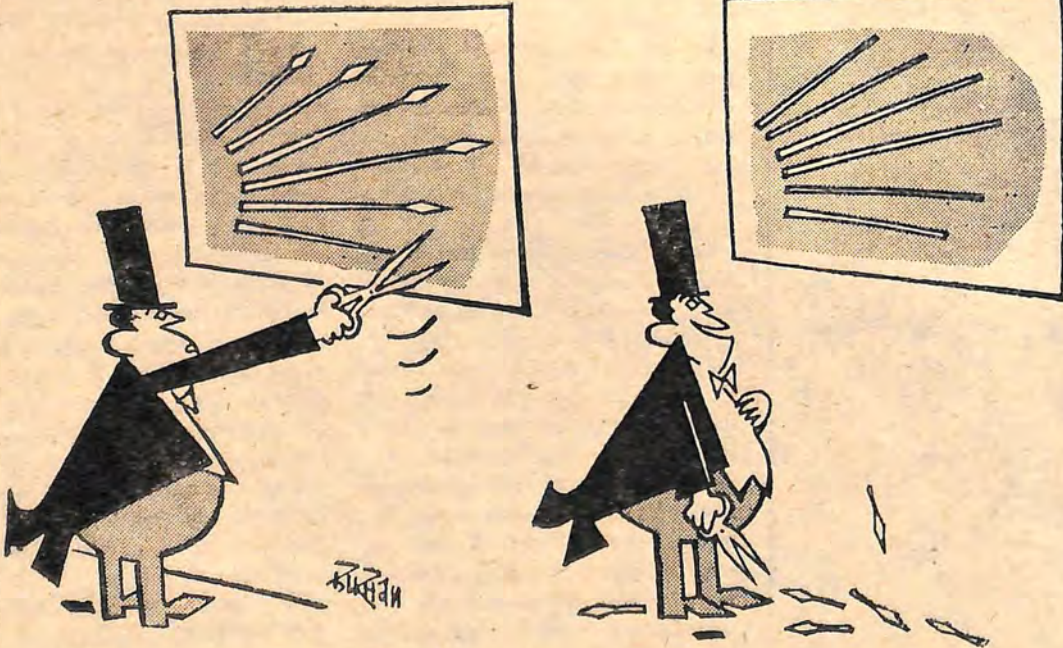
— Hayır!

— Taksi ile mi?

— Hayır!

— Dolmuşla mı?

— Hayır!..

— Şimdi kuşa benzedi!

— Pekli ne ile?

— Otobüsle!.. En arkaya oturmuştuk. Elimizdeki gazeteyi dizlerimizin üstüne yaymıştık!..

Çağrışımın tırnaklarıyla hatıralarımı eşlemeğe başladım. Ne tuhaf, herkesle aynı şeyi yapmışız çok zaman!.. Otobüsün en arka sırasına oturduğumuz, elimizdeki gazeteyi dizlerimize yaydığımız o kadar çok kimse var ki!..

— Beni merak içinde bırakmaktan zevk mi alıyorsunuz?.. dedim. (Kalbimin verici istasyonları kısa dalgalardan yayına başlamadan kimseye «sen» diyemem...) Sizi hatırlayabilmem için bana biraz ip ucu verin!..

Yine hain hain güldü:

— Sen ipin ucunu çoktan kaçırmışsın!.. İsimden önemli ipucu olur mu?.. Aysel adını taşıyan tanıdıkların bu kadar çok mu?..

— Eh, birkaç tanecik var!..

— En çok hangisini seviyordun?.. Ne bilmiş şey!.. Ağzımdan nasıl da lâf almak istiyor!..

— Hepsini de severdim. Ama arkadaş gibi tabii!..

— Arkadaştan başka türlü sevdiğilerin olmadı mı?

— Olmuştur elbet!.. Onlardan birini kuvvetli bir aşkla sevdiğimi hatırlıyorum!..

— O, benim işte!.. Şimdi hatırladın mı?..

Minder dışı güreşiyordu. Belki ismi Aysel de değildi. Fakat ben onun kurnaz taktiklerine karşı çaresizdim.

Minibüsün sarsıntısıyla dizlerimiz birbirine dokundu. Ona biraz daha sokuldum. Başını pencereden dışarıya çevirmiş etraftaki manzaraları seyrediyordu. Konuştuğu ve bana baktığı zamanlar da ben utancımın gözlerimi yere eğiyordum.

Leventli geçtikten sonra anladım ki Taksim-Sarıyer arabasına binmişiz.

Önümüzde oturan bir çocuk kavulmuş fıstık yiyordu. Birden sevinçlenden zıplayıverdim. Kafamda resim geçit yaptırdığım Aysellerin dışında bir Aysel hatırlamıştım. Bu, olsa olsa o olabilirdi. Çünkü şimdi hatırladığım Aysel'in tipi flü çekilmiş resimler gibiydi. Hatırda kolay kolay kalmasına imkân yoktu.. Fıstığı pek sever, her zaman çantasında minik bir kese kâğıdı içinde Antep fıstığı bulundururdu.

Sevinçle ellerine sarıldım:

— Tanıdım!.. dedim.

— Kimi?

— Tabii seni!.. Sen fıstıklı Aysel değil misin?.. Aç bakayım çantanı.. Muhakkak yine Antep fıstığı vardır çantanda!..

Alaylı bir kakhaha attı:

— Hayır!.. dedi. Ben fıstıklı Aysel değilim, fındıklı Aysel'im!..

— Bırak fındıkçılığı!.. Evet O'sun! Fıstıklı Aysel'in tâ kendisi!.. Ne zaman geldin İstanbul'a?.. Ankara ile ilgini kestir mi?..

Dizi daha çok dizime yanaştı. Gazetenin altından uzattığı eliyle par-

maklarını tuttu. Acıtırçasına sıkıttı...

— Gönül değil, dedi, yolgeçen hanı seninki!.. Söyle bakalım, kervansarayında şimdi kaç misafir var?..

Gözlerinde kıskanç parıltılar vardı.

— Hiç kimse!.. dedim. Hiç kimse-cikler yok!.. Bomboşum!.. İstanbul'a taşınalı henüz bir yıl bile olmadı... Bu kadar az zamanda insan kiralık ev bile bulamaz, nerde kaldı ki yeni yeni aşklar bulsun!..

— Evlenmeye niyetin yok mu?

— Hiç düşünmedim!..

— Halbuki ben nişanlandığımı duymuştum!..

Yine hayretten ve şaşkınlıktan ağzım açık kaldı. Bu kadınlar nereden de duyarlar bu çeşit havadisleri? Ya pek yakında evleneceğimizi de biliyorsa?..

— Nerden duydun?

— Duydum işte!.. Güzel bir kızmış nişanlı!.. Çok da seviyormuşsun onu!.. Hepsini duydum!.. Bırak elimi; dizlerini de çek!.. Nişanlı olduğunu unutuyorsun!..

— Hiç de değil!.. diye fısıldadım. Nişanlandığım doğru.. Fakat bir defa nişanlım senin duyduğun gibi güzel değil!.. Sıska, kapkara bir şey!.. Çok sevdiğimi de kim çıkardı?.. İçimde ona karşı en ufak bir his bile duymuyorum!..

— Niçin nişanlandın öyleyse?

Bir ân akla yakın bir yalan bulabilmek için düşündüm. İlk aklıma gelen şey sevgili nişanlımın (Söz aramızda nişanlımı gerçekten seviyordum!..) zenginliği oldu.

— Niçin mi nişanlandım?.. Biliyorsun, İstanbul'da ev bulmak zor. Aylarca kiralık ev aradım. Nişanlımın babası zengin bir inşaatçı. Her sene birkaç apartman yapıp kat, kat satıyor. Ayrıca Şişli'de muazzam bir apartmanı var. Kızıyla nişanlandığım için Şişli'deki apartmanın bir katını boşalttı. Yakında ben taşınacağım. Ucuz bir kira ile kontratı yapıp taşındıktan sonra nişanı bozmak benim için gün meselesi!..

Söylediğim yalanın onun üzerinde ki etkisini anlamak için dizimi tekrar ona yaklaştırdım... Sesini çıkarımadı...

Yalanıma inanmıştı... Halbuki ben, nişanlımı veya babasını kandırmayı, apartmanlarına taşınmak için geçici bir nişan yapmayı, iş olduktan sonra da nişanlımı bırakmayı aklımdan kenarından bile geçirmemişim.

Seviyordum... Pek çok seviyordum nişanlımı... Fakat bu sevgi, gelip geçici arkadaşlar edinmeme, tesadüflerin hazırladığı tatlı sürprizlerden faydalanmama elbette mâni değildi.

Minibüs, Emirân'a dönen yolo kavsağında durduğu zaman fıstıklı Aysel'in parmaklarını arasındaki avuçları terlemişti.

— Niçin beni üzdün o kadar? diye söylendim. İlk karşılaştığımızda kendini iyice hatırlatsaydın olmaz mıydı?

— Senin tarafından hatırlanmak istedim ama, olmadı!

— Olmaz olur mu, geç de olsa hatırladım!..

YAZISIZ

— Ama ben Fıstıklı Aysel değilim ki!..

— Bırak şakayı!..

— Vallahi değilim Fıstıklı Aysel!.. Benzetiyorsun!..

Hemen çantasına sarıldım.

— Bir dakika lütfen, dedim, çantana bakmama izin verir misin?

— Niçin?

— Fıstık arıyacağım!..

Çantasını açtı... Kendi eliyle her tarafı gösterdi!.. Hayret!.. Binlerce,

onbinlerce hayret!.. Fıstık kabuğu bile yoktu çantasında...

Kafam yeniden altüst oldu:

— Peki kimsin sen öyleyse?..

— Herhalde Fıstıklı Aysel değilim!..

— Ama benim tanıdığım başka Aysel yok ki!..

İstinye'ye gelmiştik. Şöföre seslendi:

— Beni burda bırakın!.. Sonra bana döndü:

Sarhoşların yılbaşı!

— Sen inme, Sarıyer'de Canlıbalık'da bekle beni!.. Bir akrabaya uğrayacağım burada, yarım saat sonra yanındayım!..

Cevap vermeme fırsat kalmadan arabadan indi.

★

O gün akşam üstüne kadar Canlıbalık'da esrarengiz Aysel'i bekle-din. Ne gelen var, ne giden.. Akşama doğru yazıhaneye döndüğümde masamın üstünde şu mektubu buldum:

«Budala Donjuanım!..

Sen değişiklikten hoşlandığın için saçlarımın rengini, şeklini değiştirmiştim. Kaşlarımın yeni biçiminden kirpiklerimin kıvrıklığına kadar hepsini senin için yaptırmıştım. Yeni açılan Güzellik Salonunda dün akşama kadar sadece sana güzel görünebilmek için ne büyük bir sabırla beklediğimi bilemezsin.

Makyaj yapmadığım için bana kıızıyordun. Dudaklarıma ilk defa sürdüğüm rujdan gözlerimdeki rimele kadar, kullandığım yeni parfümden terziden bu sabah aldığım tayyöre kadar herşey senin içindi.. Senin değişiklikten çok hoşlanan o hercai ruhun içindi.

Nişantaşında karşılaştığımız zaman beni tanıyamayıp hayret etmedim. Gerçekten çok değiştüğimin ben de farkındaydım.

Fakat dakikalarca konuştuktan, Taksim'den İstinye'ye dizdize yolculuk ettikten sonra şuna inandım ki sen sevimli fakat budala bir donjuansın!..

Nişan yüzüğünü masanın sağ gözündeki gümüş kutuya koydum.. Bu işte biraz geç kalınsaydı babam belki dâva açıp seni işgal ettiğin apartman katından kolaylıkla çıkarabilirdi. Fakat ben, iyice yerleştiğin kalbimden seni tahliye ettirecek kararı hiçbir mahkemeden alamazdım.

Günlerinin her saatini Fıstıklı Aysellerin doldurması dileği ile...»

Sevmediğin (Sıska) Nişanlın

Şemsi BELLİ

✱

Tıp Ayağa Düşmemiş!..

Ankara Harbokulu Albaylarından, «Amerikanın Keşfinde Türkler» eserinin ünlü yazarı Sabri Tümer, yolda giderken kırk bir şişeye bastığı için ayak bileği kesilmiş.

Bir şişe yarası için aylardan beri başvurmadığı doktor, gitmediği hastahane kalmamış. Her biri ayrı teşhis koyan doktorların sayesinde yaralı ayak, bir türlü iyileşmemiş.

Hâlen bu sebeple evinde istirahatli bulunan Albay Tümer, doktorların bu çelişik teşhisleri karşısında hayretini gizleyemiyor ve ziyaretçilerine şu cevabı veriyor:

— Anlaşıyor ki, doktorlarımız tıp ilmini henüz ayağa düşürmemişler!..

PEMBE

Sermet Muhtar Alus

MAŞLAHLI

HANIM

— 53 —

İki ayağım bir pabuçta giyindim. İnadına, Tayfur hınzırının sevmeye, istemediği şekilde, tuvaletimi yaptım. Sürmelerimin kuyruğunu daha fazla uzattım. Allığı şakaklarıma, gözkapaklarıma kadar yaydım. Tepe topuzumu yana doğru yaparak, en ince başörtümü, pek arkadan olarak, örttüm. Pamuk parçalarına, bol lâvanta dökerek, korsamın göğsüne, yanlarına koydum. En yakası açık bluzumun üstüne lâcivert kaşpuserimi giydim.

Yanıma yelpaze ve kolonya almadan tiyatroya girmeye yeminim vardır. Geçen sene, Zamboglundaki Şevkinin tiyatrosuna, bir gün yelpazesiz gitmişim de burnumdan gelmişti... Daha kantolar bitmeden, Şamramla Peruz Çoban düetlerini oynarlarken, terden bunalarak, deli hamamdan kaçır gibi dışarı fırlamış, yüzüm sınıksız kapalı, kimseye görünmeden, kendimi sokağa dar atmıştım. İlk defa giydiğim mor yeldirmemin göğsü, koltuk altları, bel tarafları, terden, tozdan, dalga dalga ılece olmuştu. Bu kadar yetmiş yormuş gibi, bir hafta da soğuk algınlığından yatmıştım.

Tül yelpazemin sapındaki sedfeler çatlak amma uzaktan kim görecekti, kim farkına varacak?

Saat yediyi beş geçiyordu. Bütün tiyatroların 7 de başladığı ilân edilir. fakat hiç birinde yedi buçuk olmadan perde açılmaz.

Benim elimde, pembe dantelli yeni şemsiyem, Ayşe hanımın elinde, habayani gümüşü şemsiye, evden çıktık.

Çayırda, mızıkası sesi kesilmiş; tiyatronun kapısındaki mahşer de biraz hafiflemiş; ruhakkak saatimiz geri ve oyun başlamış.

Hızlı hızlı yürüdüük; tahta havalelerden içeri girdik; bilet gişesinin önüne geldik.

Haddin varsa yaklaş. Omuz omuza insan, bilet alacağız diye birbirini yiyor.

Gişede Manakyanın oğlu; yanında Hekimyan hanım; kulübenin dışında, madam Manakyan.

Meğerse, bu derece kalabalığın sebebi varmış: Bugünkü oyun, Hekimyan hanımın menfaatine imiş..

Bizi lüks ve şatafatlı görünce, Hekimyan hanım, madam Manakyan, hemen atıldılar:

— Buyurun hanımefendiler... Birinci sınıf iki locamız kaldı. Biri sahneye bitişik, öteki tam karşı... Hangisini emrediyorsunuz?

Önümüzdeki halk yer açmış, herkes bize bakıyor, baştan aşağı bizi süzüyor.

Kanarya, çantadan kartı çıkardı, gişeye uzattı:

Nutki beyin ismini duyar duymaz, hepsi derhal birbirine girdi:

— Matos çabuk yol aç, hanımefendilerimiz geçsinler!..

— Çobanyan efendi, önden koş, Agobu bul, baş locayı açtır!..

— Garmiryan, büfeciye (1) numaralı locayı tenbih et!..

Çiçekbozuğu loca memuru:

— Bu canibe buyurunuz, şuradan teşrif ediniz! diyerek, önüne geleni ite kaka, öyle bir koşuş koşuyor ki...

Sahnenin bitişindeki locaya girdik.

Bu derece hıncahınç tiyatro bir hugün gördüm, bir de geçen sene, Şevkinin (Leylâ ile Mecnun) u oynadığı gün.

Kimler gelmemiş kimler?..

Mevki, mızıkacıların arkasından tiyatronun kapısına kadar, Tıbbiye talebesiyle dolmuş. Fesleri ve elbiseleri aynı denkte, kolları omuzlarına kadar şeritli, hepsi burma bıyıklı, Tıbbiyei şahane talebesi.

O derece kalabalık ki, ne dondurmacı, ne kâğıt helvacı, ne fıstıkçı adımını atıp dolaşabiliyor... Aşağının manzarası, kırmızı festen, tıpkı bir gelincik tarlası.

Alt kattaki erkek localarında, kibar, şık, kelli felli beyler... Üst kattaki kafesli localarda, en yüksek tabaka hanımlar.

Kanarya ile karşı karşıya geçtik koca locanın içinde, iki kişi nokta gibi kalmıştık.

Bu en muhteşem locaya gelenleri görmek için herkesin gözü bizde.

Tanıdıklardan kimler var, kimler yok, etrafa bir göz gezdireyim dedim.

Kimler yok ki?..

İlk gözüme ilişen, Himmet paşazade Süheyl bey oldu. Geldiğimizin daha farkında değil, karşısındaki tıknaz beye boyuna bir şeyler anlatmada... Bugün, bej rengi siviller giymiş, ağzına da bir yaprak cigarası almış.

Ayşe hanımın Santurçivisi dediği kısacık boylu, boyama bıyıklı liva, karşısına, kamburu çıkmış bir kirli suratlı almış. Kamburun durmadan çenesi işliyor, paşanın ise gözleri kafeslerde dört döndüyor.

Nasfet paşazade hünkâr yaveri Vedat beye Cici burun diyeceklerine Moda burun deseler bin kere isabet olur. Cigara almak bahanesile mütemadiyen altın tabakasını çıkarıyor, evirip çevirerek gösteriyor.

Adliyeli Kara Cemal bey, gene fesini bir tarafa yıkmış, tepesini de biraz bastırılmış, bilâfâsıla keten mendilini sallamada. Sıcaktan mı sallıyor, yoksa birine mi işaret ediyor, orasını Allah bilir.

Localardaki beyleri daha sayayım: Maliye sermüfettişinin ortanca oğlu Şinasi bey. Şirketi Fevziye müdürünün küçük oğlu Veli bey... Fikri paşanın damadı Neşet bey... Avukat Şefiğin büyük oğlu... Yunus Ünvan beyin ağabeyi Merur Ünvan bey... Muşambacızadelerin küçüğü Talip bey... Teşrifatçı Göbekli Hüseyin bey...

Göz aşınası olduğum, isimlerini bilmediğim daha pek çok beyler..

Şimdi de, hanımları gözden geçirmeye başlarken, Kanarya:

— Sen şimdi o hanımı bu hanımı bırak ta şu direğin yanındaki locaya bak. İçindekini gözüme ısırtıyor da bir türlü çıkaramıyorum! diye gösterince, doktor Ali Mehmet beyi görmez miyim?

Arkasını şano tarafına çevirmiş, direği de siper etmiş, güya bir kitap okuyor.

Ali Mehmet beye bakarken, iki loca ötede Ülfet bey de gözüme ilişti. Üç kişi başbaşa vermişler, durmadan bir şeyler konuşuyorlar.

Ne doktorun, ne de Ülfet beyin daha bizden haberi yok.

Hanım locaları da tıklım tıklım: Erenköy güzeli Vedia hanım, bizden iki loca beride. Yakından dikkatli baktım; bu kadın, hakikaten Erenköy güzeli dedikleri kadar var.

(Devam edecek)

Reklâmcılık — 5138 - 221

bir çalgıcının seyahati

çizen:

BÜLENT
SEREN

Genç Kız

RONA JAFFE
Çeviren:
GÖNÜL SUVEREN

— 66 —

Dexter, «İkinci bir fırsat mı?» dedi. «Neden?» Elini de hiddetle geri çekmişti.

— «Her şeye yeniden başlarız, birbirimizi görürüz. Sana bir daha evlilikten de bahsetmem. Beni gör, ne olur. Seninle konuşmak istiyorum...»

— «Konuşulacak ne var? Sen ve benden bahsetmek istemiyorum artık.»

— «Seninle bir çok şeylerden bahsederdik.»

— «Bahsettik ve bitti.»

— «Dexter... Beni hiç mi sevmiyorsun?»

— «Şimdi bunun için mi dırđır edeceksin?»

— «Bana cevap ver lütfen.»

Dexter usullacık etrafına baktı. «Arkadaşlarımın öünde rezalet mi çıkaracaksınız?»

— «Bir yere gidip konuşamaz mıyız? Bir dakika olsnu... Başka bir odaya.»

Genç adam ona bariz bir sabırsızlık baktı. «Pekâlâ.»

April'in önünden yürümeğe başladı, selâm veren misafirlere tatlı tatlı da tebessüm ediyordu. April ise onun peşinden bir kör gibi yürümekteydi, yoluna çıkanları da itiyordu. Misafir yatak odasına girdiler, Dexter kapıyı sıkıca kapadı. «Ne söylemek istiyorsun bakalım?»

April konuşmadı, zira hüngür hüngür ağlıyordu. Dexter'in onu kollarına alıp, saçını okşamasına, bir sevgili olarak değilse bile üzüntüyle ağlayan bir insan olarak kendisine şefkat beslediğini göstermesini istiyordu. Fakat Dexter bunların hiç birini yapmadı. Elinde boş içki kadehivle genç kıızı süzmekteydi.

April hıçkırdı. «Sana telefon ediyorum, fakat cevap vermiyorsun.» «Sadece sesini duymak istiyorum. Benimle gezme, zararı yok... Fakat sensiz olamıyorum. Sen benim için her şeysin, sensiz yaşayamıyorum. Her şey seni bana hatırlatıyor.»

Dexter, «Telefonda konuşmanın ne faydası var,» dedi. «Bira zkonuşuktan sonra benden seni görmek istiyeceksin. Benimse seni görmeğe hiç niyetim yok.»

— «Neden?»

Dexter mırıldandı. «Keşke bardan içki alıp gelseydim. Burada içki içmeden seninle budalaca şeyler konuşmam kabil değil. Burada parti veriliyor. Sen ne yapmağa geldin?»

April, «Dexter,» dedi, «Bana bir tek şey söyler misin? Bana a;ık ceva» verirken, seni bir daha rahatsız etmem.»

— «Neymiş o?»

Bu feci bir andı April için. «Sen beni hiç sevdin mi?»

Dexter bir an ona baktı, sonra da omzunu silkti. «Bunu hiç düşünmedim.»

April başka ne söyleyebilirdi? Her şey bitmişti artık. Dexter onu unutmıştu veya korkuyordu veya... Hakikati söylüyordu... Fakat bütün bunlar mühim değildi artık. Mii-

him olanı şimdi April'i sevmemesiydi. Olanları da unutmakla meşguldü. Zira o macera çok geride kalmıştı. âvet, her şey bitmişti.

April yavaşça, «Mersi,» dedi. Mendiliyle gözlerini kuruladı. «Bunu öğrenmek istiyorum.»

Dexter, «Ben artık misafirlerin yanına döneceğim,» diye cevap verdi. «Yüzünü gözünü boya da gel, seni arkadaşlarımla tanıştırayım. Bir iki içki iç. Buraya geldiğine göre hiç olmazsa biraz eğlen.»

— «Dexter!»

— «Ne var?»

— «Sana bir şey söylemek istiyorum. Seni ölünceye kadar seveceğim.»

Dexter, sakın bir tavırla, «Hayır,» dedi. «Sevmiyeceksin,» Dışarı çıkarak, kapıyı arkasından kapadı.

April, yarım saat sonra misafir yatak odasından çıktığı zaman, tamamiyle değişmişti. Yüzünü yıkamış makyaj yapmış ve saçlarını taramıştı. Fakat bu başkalığın asıl sebebi, genç kızın yüzündeki ifayediydi. Genç kız aynada bu ifadeyi gördüğü zaman iyice şaşalamıştı. Tebessümü sabitti, gözleri ise bir taş bebeğinki gibi yusuvarlak. Bu aynadaki bir yabancıydı âdetâ, onun için April kendisini bitaraf nazarlarla süzdü. «Güzel bir kız,» diye düşünüyordu. «Fakat hissiz gibi... Üstelik de çapkın halli. O, partiden partiye giden, içki içip flört eden ve durmadan gülen bir mahluka benziyordu.

Misafir yatak odasından başı dimdik çıktı, bara giderek arka arkaya iki viski içti. Ne garip, o zamana kadar içkinin tadından hiç hoşlanmazdı. Fakat bu akşam viskiden de hoşlanmıştı. Yemek yememişti April, barın üstündeki kaselerden birinden bir zeytin aldı. Yemek işini de böyle halletmiş oluyordu. Dexter'i görmek istemediği için etrafına bakınmıyordu. Sadece içiyor ve tebessüm ediyordu.

Koluna sıcak bir elin dokunduğunu hissetti. Chet, «Şeni göreceğimi

biliyordum,» dedi. «Yanına oturma bilirmiyim?»

— «Tabii.»

— «Ne içiyorsun?»

— «Viski.»

— «Aferin, Punç içmek vakit kaybetmek, demem.»

April neşeli bir tavırla «İnsan bir çok şeyle vakit kaybeder,» dedi. «Sonra bunlardan vazgeçip daha iyi şeyler aramağa başlar.»

Chet, «Haklısın,» diye cevap verdi. «Çok haklısın,» Elini April'in beline koydu.

— «Sigaran var mı?»

— «Var ya.» Chet bir sigara yaktı. April ömrünce belki dört sigara içmişti. Fakat o gece sanki tiryakimış gibi, sigaranın dumanını içine çekmeğe başladı.

— «Mersi, Chet.»

— «Bir içki daha.»

— «İyi olur.»

Dolu kadehlerini birbirlerininine vurdular, April başını kaldırarak genç adama güldü, Chet kolunu genç kızın beline doladı. «Ne de neşeli kızsın. Seninle iyice ahbap olmadığımıza üzülüyorum.»

— «Artık çok mu geç kaldık dersin?»

— «Öyle mi?»

April neşeyle, «Eğlence için çok geç olduğu zaman, yatıp ölmekten başka çare yoktur,» dedi.

— «Bunun şerefine içeyim,» Chet içti, April de öyle.

Dexter'le Ruth Potter, barın önünden geçtiler. April iki Ruth ve iki Dexter görüyordu. Yüzü alev alev yanmağa başlamıştı. Dexter ona bakmamağa çalışıyordu, fakat April genç adamın kendisinin barında oturduğunu gördüğünün farkındaydı. «Bırak, senin artık onu sevmediğini düşünün!» Tebessümü büsbütün sabitlemişti April'in.

Chet, «Burası çok sıcak değil mi?» dedi.

— «Öyle ya.»

— «Üstelik gürültülü de. İnsanın sesi duyulmuyor.»

— «Hakikaten.»

Chet, «Gel seninle iyi bir bara gidelim. Noel'i de orada sıcak grog-la kuthyalım,» diye gülümsedi. «Yarın akrabalarını ziyaret etmen lâzım mı?»

— «Benim New Yark'da akrabam yok ki.»

— «İyi, ben de ailemi saat dörtte: göreceğim, o zamana kadar ayılmağa çalışırız.»

April, «Bu benim New York'taki ilk Noel'im,» dedi. «Ve ilk sarhoşluğum.» Gülmeğe başladı.

— «Benimle de ilk gezintin.»

Chet kapıda onu beklerken, April de paltosunu almağa gitti. Aparnıanın kapısını arkalarından kaparken, genç kız bir içki içtiği takdirde kendisini ne kadar iyi hissededeceği düşünüyör ve diğer şeyleri kafasından kovmağa çalışıyordu. Chet takside onun yanına iyice sokuldu, April ise sanki genç adam orada değilmış gibi, davranmağa çalışıyordu. (Chet'in sıcaklığını hissediyordu nıamafih. Chet'in kendisi için mevcut olmamasına rağmen, başka bir insanın hararetini hissetmek hoş bir şeydi. April'in kulakları da uğuldamaktaydı.

Chet, «İyi Noeller,» diyerek ona sarıldı ve başını arkaya dayamış olan genç kıızı öpmeye başladı. April gözlemlerini kapamıştı, taksi de fırl fırl dönüyordu. Genç kız ne yaptığını bilmiyordu artık. Chet'in salıyalarını çenesinde hissetmeseydi. Fakat hiç bir şey mühim değildi, çoğunun tam göğüs kemiğinin üzerine koyduğu eli de ne kadar soğuktu...

21

YILBAŞI

Yılbaşı gecesi saat dokuzda Mary Agnes partiye gitmek için giyiniyordu. Kocasını Bill'e arkasını dönerek, «Şu fermuarımı kapatır mısın, sevgilim,» dedi.

Genç adam fermuarı güçlüklerle yukarı çekebildi. Şefkatle, «Şişmanlıyorsun,» diye gülümsedi. Birbirlerine tatlı tatlı baktılar. Mary Agnes hamileydi, çocukları yazın dünyaya gelecekti. Genç kadın durmadan yemek yemek istiyordu. Bu pek garipti doğrusu. Belki de bu parti elbisesini son defa giyiyordu. Maa-fafih Mary Agnes'in buna da pek aldırdığı da yoktu. Gardrobu haniile elbiseleri eli doluydu, genç kadını onları giymeye can atıyordu artık.

Mary Agnes, «Bo ile Doty'nin parti vereceklerinden yavaş yavaş ümidimi kesmeğe başlamışım,» dedi. «Bu akşam bir şey yapamıyacağız diye bayağı üzülyordum.»

Bill, «O zaman biz bir parti verirdik,» diye gülümsedi.

— «Öyle... Ama düğün ve balayı masraflarından sonra bu parti için fazla para harcayamazdık. Şimdiden sonra para biriktirmemiz lâzım.»

Bill, «Biliyorum,» dedi. Yine birbirlerine tatlı tatlı baktılar.

Mary Agnes, «Partisiz bir Yılbaşı gecesi düşünemiyorum,» diye mırıldandı. «Sen ne dersin?»

— «Ben de öyle... Kaç kişi gelecektir?»

— «On iki kişi zannedirim.»

Bill, «Şampanya var mı acaba?» diye sordu.

Mary Agnes endişeyle, «Bilmem,» dedi. «İnşallah vardır. Şampanyasız bir Yılbaşı da tahayyül edemiyorum. Sen ne dersin?»

— «Ben de öyle.»

Mary Agnes, «İstersen biz bir şişe götürelim,» dedi. «Ne dersin sevgilim?»

(Devam edecek)

ODEON

Mağazalarında

A. E. G.

Buzdolapları

150 LİRA PEŞİN

150 LİRA AYDA

BEYOĞLU — HARBİYE — SİRKECİ — KADIKÖY

AK - 220

MİLLETLER GÜLÜYOR

Kimden?

Çok namuslu, dürüst, yaşı bir kızdı. Sevgili kedisinden başka kimsesi yoktu. Günün birinde hayvan hastalanıverdi; o zaman kızcağız derhal bir veteriner çağırttı. Hayvanı iyice muayene eden veteriner:

— Üzülmeyin, dedi; bir şey yok. Sadece yavruları olacak!

İhtiyar kız itiraz etti:

— Nasıl olur; benim kedim hiç dışarı çıkmaz ki...

— Olabilir; o halde muhakkak bir kediniz daha var.

Kızcağız kıpkırmızı oldu:

— Nasıl böyle bir şey düşünebilirsiniz doktor; öbür kedim, bunun kardeşi!..

Merihliler

İki Merihli dünyaya inerler. Gezerlerken bir ara bunlardan biri bir televizyon anteni görür, arkadaşına:

— Bak, der; bir genç kız!

Tasma

Bir mösyö dükkâna girdi ve tezgâhtardan bir tasma istedi. Tezgâhtar verdi, fakat müşteri beğenmedi:

— Bu pek iyi değil; hem dar gelecek!

Tezgâhtar ısrar etti:

— Hayır efendim, bu iyidir, alın. Biraz evvel bir hanıma da aynı sattım...

Müşteri dehşetle itiraz etti:

— Fakat bu bir hanım için değil, köpek için...

Çocuk

İki arkadaş arasında:

— Bu küçük senin çocuğun değil mi?

— Maalesef değil! Benimki üç aylıkken bir gün manava gitmiş, arabasını da kapının önüne bırakmışım. Dışarı çıktığım zaman çocuk ortada yoktu ve yerine bunu bırakmışlardı.

— Fakat bu müthiş bir şey...

— Sorma! Bir de bu yaştan sonra kocamla İngilizce öğrenmemiz gerekli.

— İngilizce mi? Neden?

— Çocuk İngilizdi de ondan.

— Fakat çocuğun İngiliz olduğunu nereden anladınız?

— Konuşmağa başlayınca!

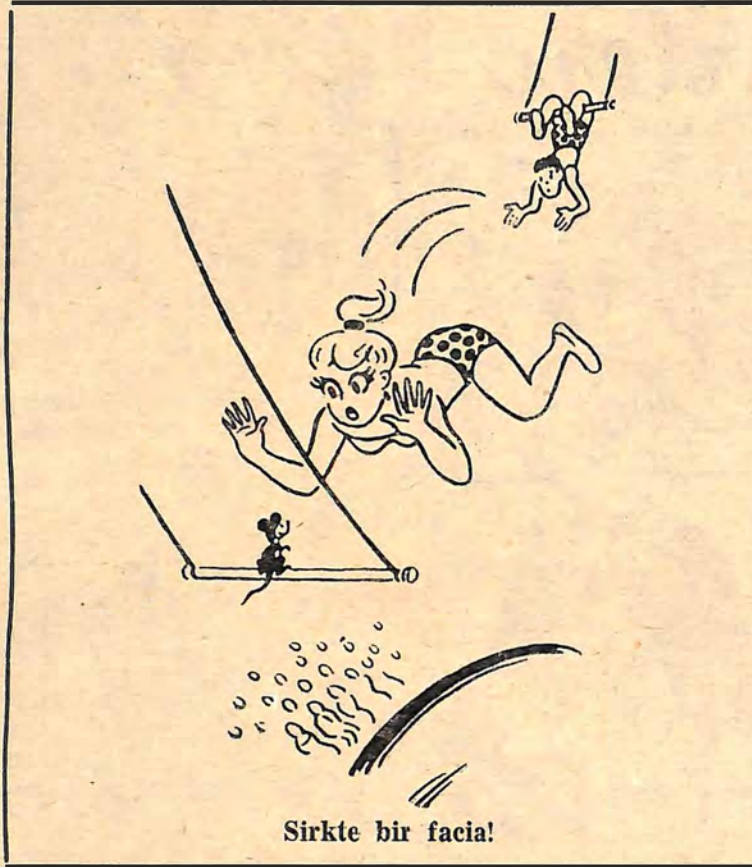
Gönül postası

Genç bir kız, her hafta okuduğu mecmuanın gönül postası na mektup yazıp sordu:

«Her randevuya geliste sevgili sakallı buluyorum; ne yap-sam acaba?»

Cevap şu oldu:

«Randevularınıza vaktinde geliniz.»

Sirkte bir facia!

Şakacıklar

Edebiyat çok uzundur; bilhassa sonuna doğru!...

F. KAFKA

★

Asul marifet Giyom Tel'in oğluna aitti; zira bir elmayı başı üstünde düşürmeden tutmak zor işti doğrusu.

CHAVAl

★

Televizyon, yapacak hiç bir işi almayan kimselerin, hiç bir şey yapmasını bilmeyen kimselere bakıp eğlenmesidir.

Bop HOPE

★

Eğer işe giderken karınızı kucaklamayı unutuyorsanız, biraz gayret edin. Az zaman sonra bu, bir itiyât haline gelecektir.

★

En kısa hortlak hikâyesi:

— John'u gördüm; dul karısı ile beraberdi...

— Şu garphılar petrolü niçin bu kadar severler bilmem...
— Ne tadı hoşuma gidiyor, ne kokusu!..

İadeli

Barmen Willy, genç kadına bir müşteriden bahsediyordu:

— Kaç para verecek?

— Yirmi bin frank, reddedilecek para değil doğru!

— Pekli ama dedi; Maryse şüpheyle, bu paraya mukabil benden ne istiyor?

— Çok basit canımı, adamcağzın bir manisi varmış, kadın-ları soyup dövmekten hoşlanır-ımş. Bu paraya ben bile dayak yemeğe razı olurdum.

— Haklısın, daha fena da olabiliirdi!..

Böylece teklifi kabul edip, müşterisi ile uzaklaşan Maryse-in arkasından Willy içini çe-kerak baktı ve arkadaşına:

— Zavallı Maryse dedi; biraz sukutu hayale uğriyacak!

— Niçin?

— Niçin olacak, erkekleri ta-nırım zira!.. Şimdi kızcağız bu yirmi bin frangı geri verince-ye kadar onu dövecektir!

Sultanın aşkı!

Bir sultan, bir gün haremde-ki iki yüz karısını çağırdı ve:

— Hepinizi geri gönderiyorum, gidin dedi. Zira yeni bir hareme âşık oldum.

Uyanmak!

Otelin genç ve güzel famdö-şambr'ı müşteriye sordu:

— Mösyö acaba kaçta uyanmak isterler?

— Bir öpücükle, tam yedide...

— Başüstüne efendim; kapıcı-ya bu isteğinizi bildiririm.

Niye gelmemiş

Adamcağız hastalık hastası idi ve sıhhati hakkındaki evhamla-rı gün geçtikçe artıyordu. Bir a-ra, artık her gün doktoruna gi-dip muayene olmadan edemez bir hale gelmişti. Bu, hayli za-man sürdü. Adam her gün türlü şikâyetlerle gelip muayene olu-yordu. Fakat nedense birdenbire ayağını kesti ve üstüiste sekiz gün doktoruna uğramadı. Doku zuncu gün hastasını karşısında gören doktor:

— Yine siz mi? diye bağırdı. Ben artık tamamen iyileştiniz de gelmiyorsunuz diye sevinmiş-tim. Ama çok iyi görünüyorsunuz, her halde bir şeyiniz kalmadı.

Hasta inledi:

— Ne münasebet doktorcağım, ne münasebet!

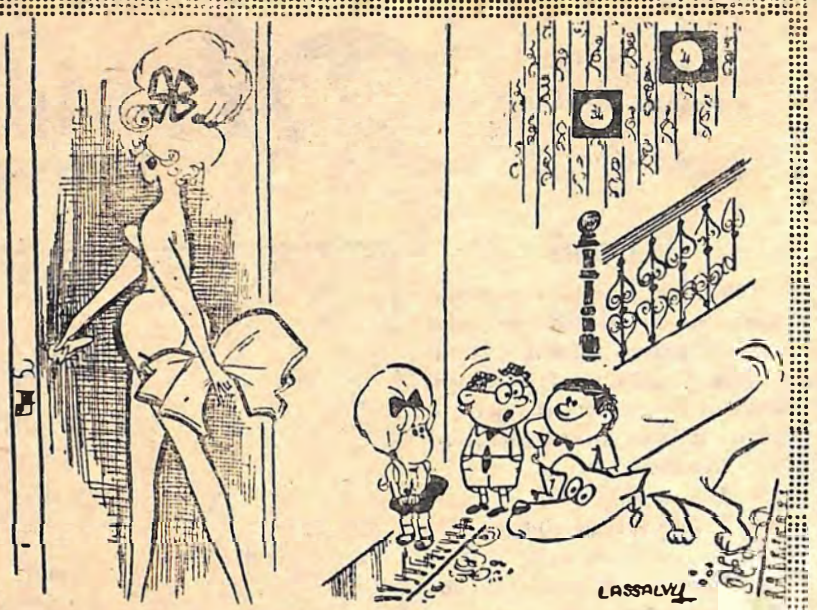
— Pekli, o halde sekiz gündür neden hiç uğramadınız?

— Hastaydım doktor, evdey-kı-kamadım ki!

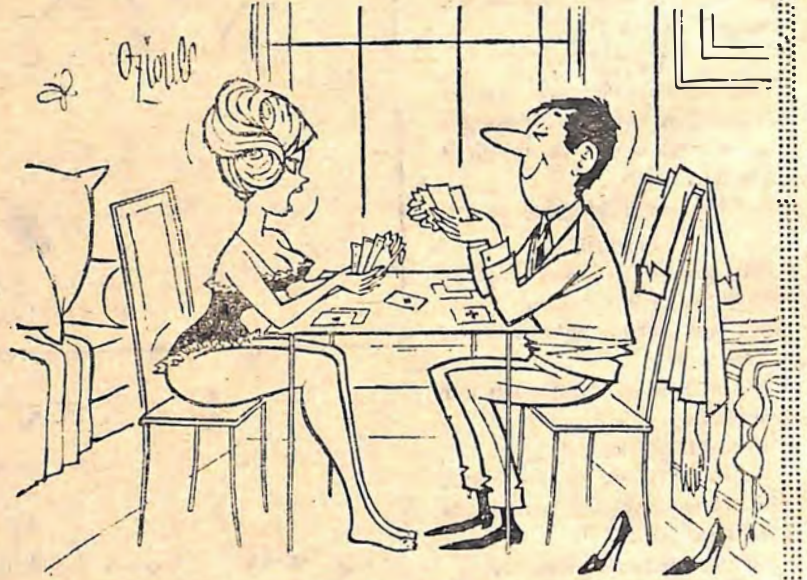
Dünya Karikatürleri

-SİZ NİYE MASKE TAKMADINIZ ?

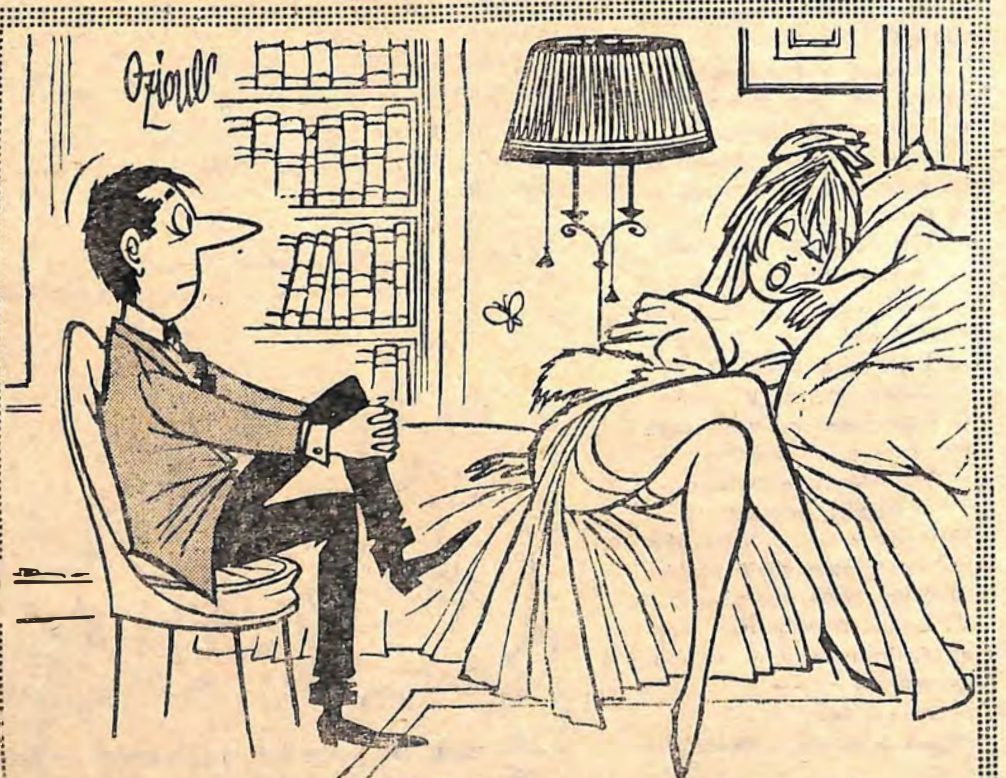
-NE GÜZEL KIZ BU BE...
-BABAM YILBAŞI HEDİYESİ ALDI !

-KAZANDINIZ... İÇ ÇAMAŞIRLARIMI DA KAYBETTİM !

-NEDEN Mİ ?.. CİNSİYET
DEĞİŞTİRİYORUM DA...

-O KADAR YORGUNUM Kİ... YATAÇAK HALİM YOK !

YAPI ve KREDİ BANKASI

Şimdiye kadar on binlerce kişiye
uğur getirmiştir.

Siz de bir
İKRAMİYELİ

Aile

CÜZDANI

alınız ve

tasarruflarınızı bu hesapta
biriktiriniz.

Elbette

Müşdeciler size de gelecektir.

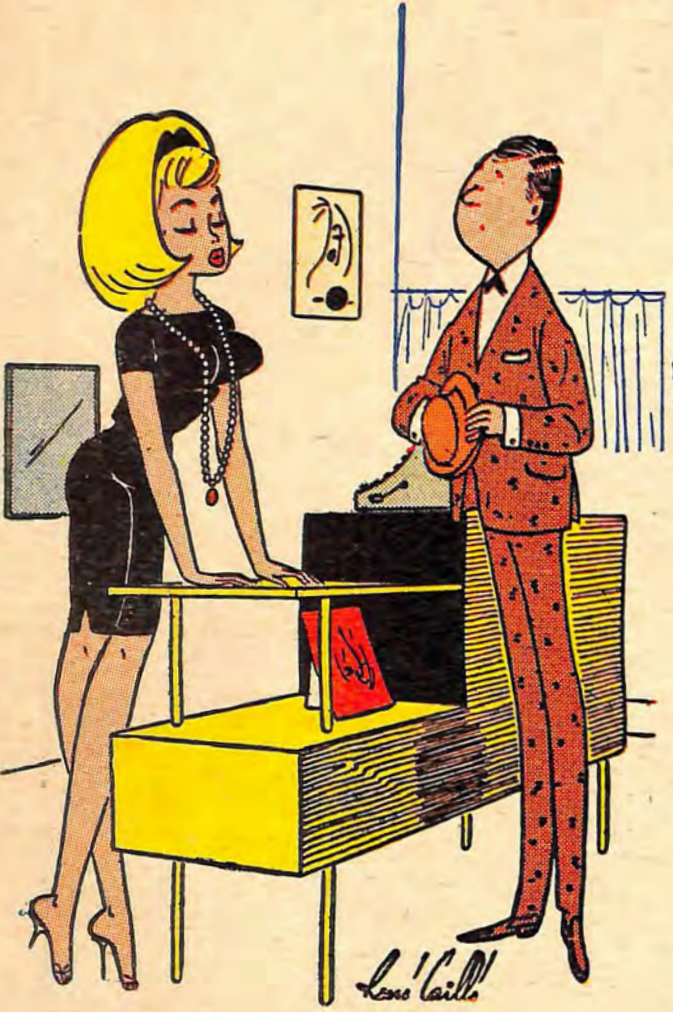
YAPI
ve
KREDİ
BANKASI

YENİ YILINIZI TEBRİK EDER

188

Reklamcılık - 5252 - 222

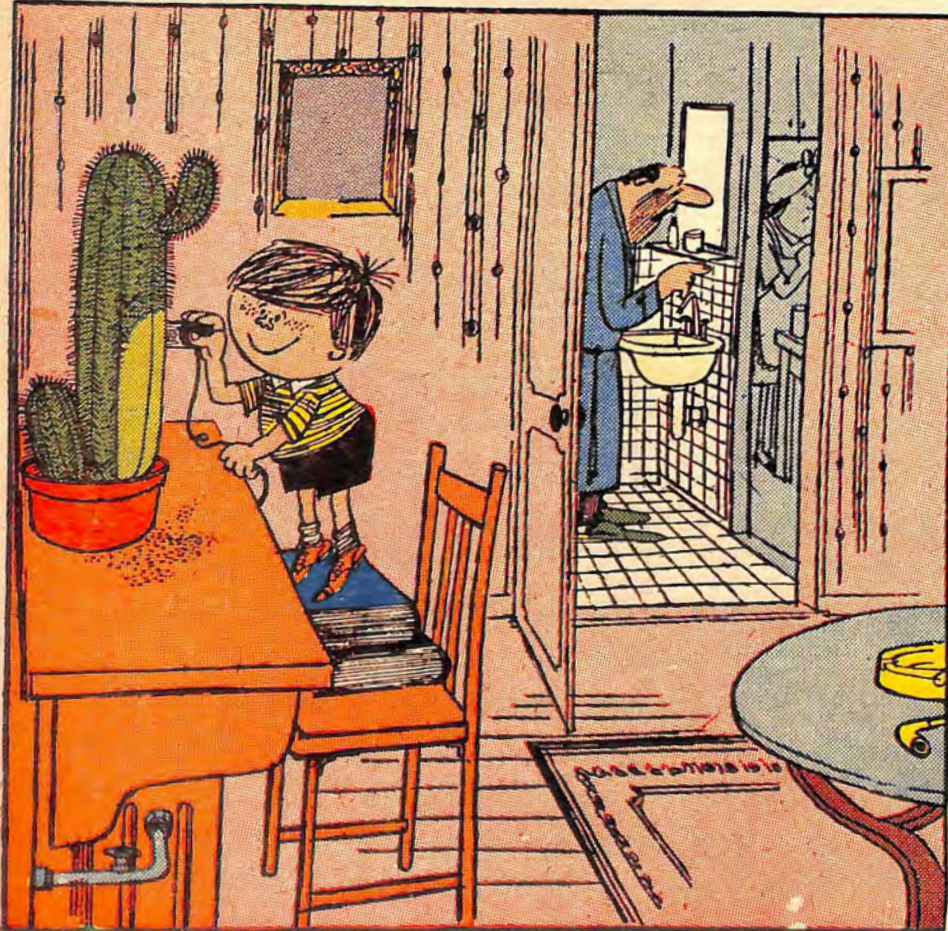
Akhaha

- BİR YILBAŞI HEDİYESİ ALMAK İSTİYORUM..
- OOH, ÇOK NAZİKSİNİZ !

YILBAŞI GECESİNDE :
- AFEDERSİN SEVGİLİM, GEÇ KALDIM SAMAN-
YOLU O KADAR KALABALIKTI Kİ !

- YAHU, BENİM TRAŞ MAKİNESİ KİM ALDI ?

- EVLİLİĞİN İLK GECESİ O KADAR HOŞUMA
GİTTİ Kİ, HER YILBAŞI EVLENİYORUM !